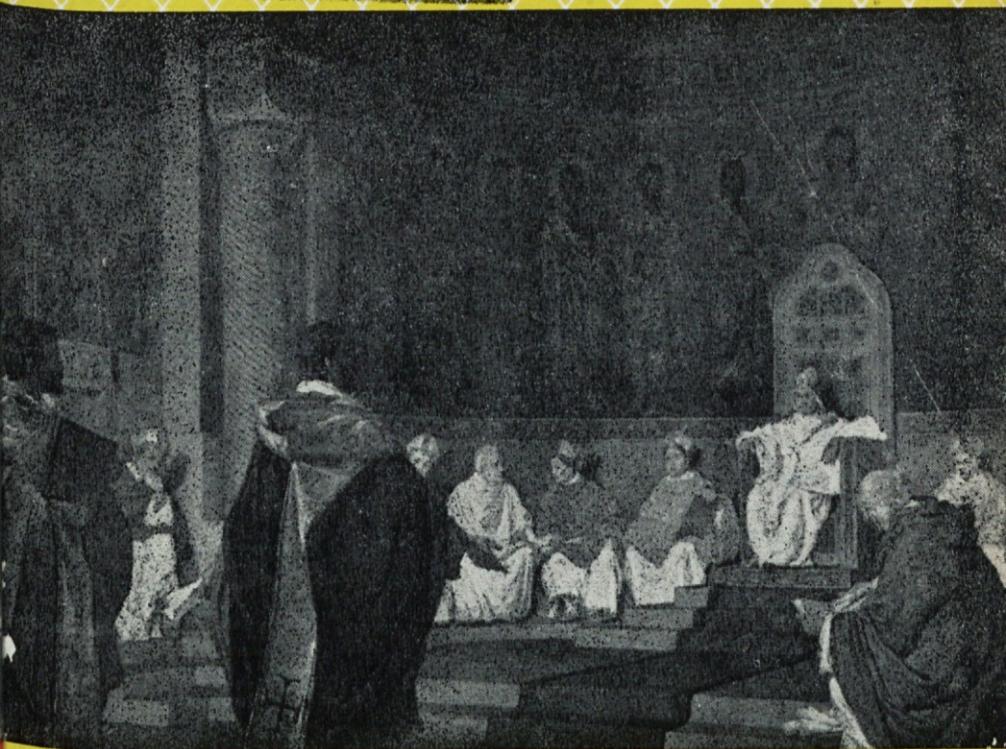

Februar
1969
XXXVI

duhovno življenje

la vida espiritual

Oración de Paulo VI para pedir la fe

Señor, yo creo. Quiero creer en Ti.

Señor, haz que mi fe sea plena, sin reservas y que penetre en mi pensamiento, en mi modo de juzgar las realidades divinas y las cosas humanas.

Señor, haz que mi fe sea libre, es decir, que cuente con el auxilio personal de mi adhesión, que acepte las renunciaciones y obligaciones que trae aparejadas y que sea la expresión más alta de mi personalidad. Señor, yo creo en Ti.

Señor, haz que mi fe sea segura. Segura por la coherencia exterior en las pruebas y por el testimonio interior del Espíritu Santo. Segura por su luz que conforta, por su consecuencia que da paz, por su asimilación que proporciona reposo...

Señor, haz que mi fe sea alegre, para que infunda paz y gozo a mi espíritu y lo haga capaz de rezar a Dios y de conversar con los hombres, para que irradie en el diálogo sagrado y profano la felicidad interior que produce su dichosa posesión.

Señor, haz que mi fe sea humilde. Que no pretenda apoyarse en la experiencia de mis ideas y sentimientos, sino que se rinda al testimonio del Espíritu Santo y su mejor garantía sea la docilidad a la Tradición y a la autoridad del Magisterio de la santa Iglesia. Así sea.

duhovno življenje

Kje je kaj?

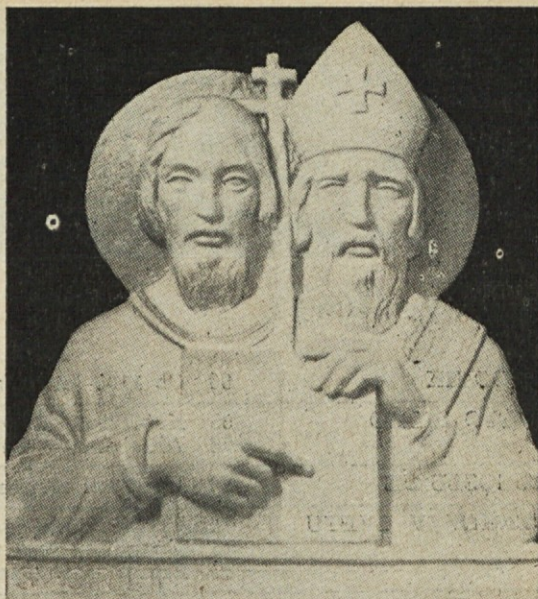
UVODNIK	66	Ob 1100-letnici smrti sv. Cirila
SVETO PISMO	68	Katekizem ali zgodovina odrešenja?
	78	Abraham — oče izvoljenega ljudstva
BOGOSLUŽJE	86	Molitveni namen
CERKEV V SVETU	72	II. vatikanski koncil o komunizmu
	76	V središču vseh tokov
	87	Cerkev v današnji tehnični družbi
VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO	107	Vera in znanost si nasprotujeta??
	108	Mož noče več otrok; Miranda
VZORI IN DOGODKI	83	Iz dnevnika Janeza XXIII.
RAZNO	82	Misli za vsak dan
	100	Poteze ruske duhovnosti
	103	Mariborski škof v ZDA
	120	Nove knjige
V DRUŽINI	110	Družinski koledar
	111	Med nami žubori življenja vrelec
	112	Dopisujemo si
	114	Ostali so v temini
ZA MLADINO	81	Dekleta
	92	Mladinska pošta
	84	Danijelove zgodbe
	96	Priprava na zakon
ROMAN	115	Zlato večnega Juda
NOVICE	126	Iz Slovenije
	128	Med nami v Argentini
	124	Slovenci po svetu
	122	Svetovne

FEBRUAR (Febrero)

1969 — Štev. 2

Leto XXXVI

OB 1100 - LETNICI SMRTI SV. CIRILA

V petek, 14. februarja 1969, bo preteklo 1100 let, odkar je v 31. letu svoje starosti umrl sv. Ciril, apostol Slovanov.

Z bratom Metodom sta prišla v Rim proti koncu l. 867 ali v začetku 868; s seboj sta prinesla relikvije sv. Klemenca papeža, ki je umrl v pregnanstvu ob Črnem morju. Papež Hadrijan II., ki je novembra 867 nasledil Nikolaja, ju je prijateljsko sprejel in odobril slovansko bogoslužje. Leta 868 je sam v baziliki sv. Petra posvetil Metoda v duhovnika, Konstantina pa v škofa. Toda ta je na koncu leta hudo zbolel. S papeževim dovoljenjem se je odpovedal škofovski časti, postal spet menih in si privzel ime Ciril, pod katerim ga najbolj poznamo.

Na bolniški postelji je Ciril svojega potrtega brata tolažil in bodril, naj vztraja v misijonskem delu. Misli so jima poletavale tja na vzhod v domovino in na meniško goro Olimp. Metod je bratu potožil, da sam ne bo mogel nadaljevati tako težavnega misijonskega dela in da se bo vrnil v samoto ob Olimpu. Toda umirajoči Ciril ga je prosil in rotil:

„Glej, brate, tovariša sva bila in eno brazdo orala; in jaz na

lehi padam, svoj dan sem skončal. Ti pa močno ljubiš goro, a nikar zaradi gore ne zapuščaj učenja svojega, saj s tem se še prej zvelejš.

Ko se je približala ura, da prejme pokoj in se preseli v večna prebivališča, je povzdignil k Bogu svoje roke in molil s solzami rekoč tako:

„Gospod, moj Bog, ki si vse angelske vrste in breztelesne moči sestavil, nebo razpel in zemljo utrdil in vse stvari iz nebivanja v bivanje privedel, ki vedno uslišiš tiste, ki spošnjujejo tvojo voljo in se tebe boje in spolnjujejo tvoje zapovedi, poslušaj moje molitev, in tebi zvesto čredo ohrani, ki si njej na čelo postavil mene, nespособnega in nevrednega služabnika svojega; reši jo brezbožne in poganke zlobe tistih, ki bogokletno govorijo proti tebi. In pogubi trijezično herezijo in pomnoži svojo Cerkev z množtvom in zberi vse v edinosti in stori, da bo izredno ljudstvo složno v tvoji pravi veri in pravilni veroizpovedi, in vdihni v njih srca besede tvojega učenja. Tvoj je namreč dar, če si nas sprejel za oznanjevanje evangelija tvojega Kristusa... Tiste, ki si mi jih dal, kot tvoje tebi izročam, vladaj jih s svojo močno desnico in pokrij jih z varstvom svojih peruti, da vsi hvalijo in slavijo tvoje ime, Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.“

Po molitvi je vse navzoče poljubil in rekel: „Blagoslovljen Bog, ki nas nisi dal v plen zobem nevidnih naših sovražnikov, ampak strl njihovo mrežo in nas rešil pogube.“ In tako je zaspal v Gospodu 43-leten, dne 14. februarja, v drugi indikciji, leta 6377 po štetju od stvarjenja tega sveta. To se ujema z letnico 869.

Ob Cirilovem pogrebu se je očitno pokazalo, kako so ga Rimljani cenili in slavili.

Papež Leon XIII. je takole opisal Cirilov pogreb: „Po božji previdnosti pa se je zgodilo, da je Ciril dne 14. februarja 869 v Rimu končal tek življenja, bolj zrel po kreposti kakor po letih. Jasno in slovesno, kakor je pri rimskih papežih v navadi, so ga nesli k pogrebu. Ker rimsko ljudstvo ni hotelo, da bi se sveto truplo rajnega preneslo v Carigrad, je bilo prenešeno k sv. Klementu ter pokopano blizu njegovih relikvij, katere je Ciril toliko let spoštljivo hranil. In ko so ga med slovesnim prepevanjem psalmov ne v mrtvaškem, marveč v slavnostnem obhodu nesli po mestu, se je zdelo, da je rimsko ljudstvo svetemu možu prineslo prvi dar nebeškega češčenja.“

KATEKIZEM ALI ZGODOVINA ODREŠENJA?

Danes se krščanski nauk otrokom drugače skuša približati, kot je bilo to v navadi še pred nedolгим. Preje katekizem, danes zgodovina odrešenja! Katera metoda je boljša. Bomo poskušali na to vprašanje odgovoriti na koncu tega sestavka, ko si pridemo prej na jasno, kaj je sploh umeti pod zgodovino odrešenja.

Zgodovina odrešenja je božja odrešeniška dejavnost v človeštvu, kot nam jo prikazuje sveto pismo. Svetopisemske zgodbe nam pokažejo, da ta zgodovina ni skupek posamičnih dejanj in dogodkov, temveč da vso to zgodovino vodi nek načrt. Ta načrt lahko označimo takole:

Uvod: Geneza 1—11.

1. doba: Bog delujoč v svetu po življenju Izraela. To je tema vse Stare zaveze.

2. doba: Bog delujoč v svetu po življenju Jezusa Kristusa. To je tema evangelijev.

3. doba: Bog delujoč v svetu po življenju Cerkve. To je tema Apostolskih del in pism.

Uvod v Genezi odgovarja na vprašanje: Kdo je Bog? Kdo je človek in odkod je prišel? Zakaj Bog ljubi človeka? Zakaj je človek tako slaboten in se tako lahko obrne proč od Boga?

Ta poglavja se bavijo z dogodki, ki so se zgodili pred zgodovinsko dobo. Njih opis je enostaven, barvit, ljudski. Zato ga tudi otroci večkrat lažje razumejo kot odrasli.

KLIC ABRAHAMA

Geneza, 12. poglavje, opisuje, kako je Bog poklical Abrahama in mu ukazal, naj zapusti svojo mesopotamijsko domovino in naj gre „v deželo, ki jo bom pokazal.“ To se je zgodilo približno v 19. stol. pred Kristusom. Od te zgodovinske točke naprej lahko vzporejamo biblične dogodke z dogodki svetne zgodovine.

Ostala Stara zaveza je spomin na božjo dejavnost v svetu po Izraelu, izvoljenemu ljudstvu. Kljub mnogim težavam in neprilikam sledijo neposredni Abrahamovi potomci božjim napotkom. Jakob se mora zaradi lakote izseliti v Egipt. Tam se razraste v številno in bogato ljudstvo.

Okrog 13. stoletja pred Kristusom pokliče Bog Mojzesa. V njegovo življenje pade največji dogo-

dek Stare zaveze — izhod iz Egipta. Zgodovina izhoda vključuje tri elemente: rešitev iz egiptovske sužnosti, zaveza na Sinaju in začetek božjega ljudstva.

Naslednji dogodek v zgodovini odrešenja je prihod Izraelcev v Kanaan. Pozneje postane Izrael kraljestvo in okrog leta 1000 pred Kristusom ustanovi David kraljevsko dinastijo. Toda slabi kralji so vodili ljudstvo v slabe čase, kraljestvo je bilo razdeljeno v dvoje in tako izraelsko kot judovsko kraljestvo je končno prišlo pod oblast tujih vzhodnih imperijev.

Najbolj žalostni dan v izraelovi zgodovini nahajamo v 6. stol. pred Kristusom, ko Babilonci odpeljejo prebivalce judovskega kraljestva v sužnost ob Evfratu. Izrael je moral plačati ceno za svojo nezvestobo Jahveju in njegovi zavezi na Sinaju.

Po 50 letih se izseljenci vrnejo iz Babilona in znova pozidajo Jeruzalem in tempelj. To delo je bilo v glavnem izvršeno pod religioznim vodstvom duhovnika Ezdre. Nič več niso kralji vodili ljudstva, ampak tempeljsko duhovništvo je vedno bolj prevzemalo tudi politično vodstvo nad Judi in jih skušalo voditi po poti Jahveja. Postal so skupnost častilcev božjih — Cerkev.

MESIJA PRIHAJA

Stara zaveza je preroško zrla na bodočega Mesija, od Boga maziljenega poslanca, kot na tistega, ki bo vodil božje ljudstvo v novo

in trajno kraljestvo. Preroki so govorili o njem kot zmagovalnem, pa tudi trpečem in zavrženem Mesiju. Njih napovedi so bile polne nasprotij, njegov prihod in način prihoda sta bila negotova. Ko se je končno pojavil nekega dne na obrežju Jordana, ga ni nihče prepoznal. Treba je bilo mnogo pridig in čudežev, predno so ga nekateri sprejeli kot Mesija. In šele potem ko je od smrti vstal, so bili ljudje sposobni zapopasti silno resnico, da to ni bil le božji poslanec, ampak Bog v lastni osebi.

Že površno branje evangelijev kaže, kako ozko je povezoval Kristus svoje življenje in poslanstvo s starozaveznim odrešilnim načr-

tom. Dobesedno je izpolnil preroke v vseh podrobnostih svojega življenja in smrti. V nazarenski shodnici je bral mesto ene od mesijanskih prerokb Izaija, nato pa dejal zbranim: „Ta beseda se danes pred vami izpolnjuje!“

Še važnejše: Kristus je ljudem pokazal Boga na način, na kakršen ni govoril v Stari zavezi. V Stari zavezi je Bog govoril po prerokih, duhovnikih in kraljih, v Novi zavezi pa po Kristusu, čigar življenje, smrt in vstajenje ga je potrdilo v njegovi funkciji preroka, duhovnika in kralja za vse čase. Bil je prerok, ker je posredoval božje besede ljudem, duhovnik, ker je daroval daritev, ki nas je odrešila in kralj, ker sedi na prestolu na Očetovi desnici. Bil je prerok z oznanjevanjem, duhovnik s smrtjo, kralj po svojem vnebohodu.

Prihod Kristusa je višek zgodovine odrešenja, ne pa njen konec. Zgodovina odrešenja se nadaljuje in mi tvorimo njen del. Rešilno življenje in smrt Kristusova mora postati del našega življenja, tako da bomo tudi mi lahko rekli s svetim Pavlom: „Ne živim svojega življenja, ampak življenje Kristusa, ki živi v meni.“ Zato je Kristus ustanovil Cerkev, ki naj nadaljuje njegovo poslanstvo na zemlji.

RAST MLADE CERKVE

Apostolska dela in pisma kažejo, kako je mlada Cerkev prinašala Kristusa ljudem. Pod vodstvom svetega Duha, v njej prebivajočega, je Cerkev rasla geografsko še

bolj pa v umevanju same sebe. Apostolska dela opisujejo prvo, pisma drugo. In Nova zaveza zaključuje z Apokalipso (Skrivnim razodetjem), z opisom konca zgodovine odrešenja, združenja odrešenih z Očetom ob prestolu Jagnjeta.

OD BOGA K BOGU

Zgodovina odrešenja je torej zgodovina človekove poti od Boga nazaj k istemu Bogu, v katerem bo našel svojo dokončno srečo. In dobre človekovega življenja gredo isto pot, kot sta jo hodila Izrael in Kristus v svojem življenju. Že evangeliji kažejo Kristusa v petih obdobjih njegovega življenja: rojstvo, skrito življenje, javno delovanje, smrt in vstajenje. Isto se godi z Izraelom v Stari zavezi: Stara zaveza opisuje rojstvo božjega ljudstva na Sinaju, skrito življenje mladega naroda v Kanaanu pod Jozuetom in sodniki; z ustanovitvijo kraljestva zavzema Izrael svoje mesto v družini narodov in postane tako javna priča Jahvejeve veličine in dobrote. Nato sledi Izraelovo trpljenje, kazni in očiščenje v, izgnanstvu. Toda Izrael je namenjen za vstajenje v novi Izrael božji, v Kristusovo Cerkev. Tako obe zavezi tvorita eno nepretrgano zgodovino odrešenja.

Ista pot je vidna v zadnjem stadiju zgodovine odrešenja. Apostolska dela in pisma osvetljujejo z različnih vidikov rojstvo, skrito življenje, javno delovanje, trpljenje in vstajenje Cerkve. Na binkošti.

je Cerkev slovesno stopila v življenje, ko je prejela polnost svetega Duha. Začetna poglavja Apostolskih del nato opisujejo skrito življenje Cerkve, ki je bilo omejeno le na Jeruzalem. Javno življenje se začne s spreobrnjenjem Savla in od 10 pogl. naprej Cerkev pogumno izpričuje Kristusa pred vsem rimskim cesarstvom. Preganjanja in mučenikstva so prišla zgodaj v zgodovino Cerkve in so jo korak za korakom spremljala skozi vsa stoletja njene zgodovine. A sveto pismo konča zgodovino Cerkve z njenim vstajenjem in njenim zmago-slavjem, ki o njem govori Skrivno razodetje.

Po tem opisu zgodovine odrešenja nam bo jasno, kakšne prednosti ima takšno učenje pred nekdanjim katekizmom. Prednosti so tako očitne, da bi človek skoraj rekel, da je to edini pameten način poučevanja. Zgodovina odrešenja ni kakšen katehitičen pripomoček, to je zgodovina božje ljubezni do človeka pripovedovana z božjimi besedami samimi.

NOVA PREDSTAVA DRAME

Tako je tudi na čisto neprisiljen način vidna enota svetega pisma in celoten načrt božjega odrešenja. Človek brez večjih težav lahko dobi celoten pregled nad svetim pismom in si ga tudi lahko zapomni. Ta način poučevanja postavi Kristusa v središče celotne drame odrešenja. Zgodovina odrešenja pokaže, kako je vse, kar se je zgodilo pred Kristusom, kazalo narj.

vse pa, kar se je zgodilo po njem, vodi k njemu. Daje poudarka dejstvu, da Kristus ni samo smisel Stare zaveze, ampak tudi njena izpolnitev. Tako podoba Kristusova stoji v središču vsega svetega pisma.

Zgodovina odrešenja nam pomaga do prepričanja, kako smo tudi mi sami vključeni v svetopisemsko zgodovino. Isti Bog, ki je dal zapovedi Mojzesu, nam še danes pomaga, da jih izpolnjujemo. Isti Kristus, ki se je usmilił grešnikov in oznanjal odrešilni nauk, to dela še danes z nami po Cerkvi.

TA JE NAŠA SKUPNA POT

Zgodovina odrešenja daje namen in obliko vsej človeški zgodovini. Človeška zgodovina se pomika naprej preko časov proti cilju, ki ga je določil Bog. Življenje torej ni neko brezsmiselno zapovrstje dogodkov, ampak je pot k Bogu. V perspektivi zgodovine odrešenja se tudi pokaže božji načrt odrešenja ne kot monopol le nekaterih privilegirancev, ampak kot zgodovina ljudstva, skupnosti verujočih. Smo na poti proti Bogu, ne ločeni drug od drugega, temveč povezani z našimi brati po istem izvoru in istem namenu. V občestvu novega Izraela, Cerkve, pomagamo drug drugemu na tej poti. Vsa zgodovina odrešenja je občestvena zgodovina, v kateri šele posameznik najde svoje pravo mesto.

Alojzij Kukovica S. J.

P. B. Häring, pisatelj knjige „Sedaj se začenja koncil“, iz katere objavljamo vrsto člankov v DŽ

Potem, ko si je koncil zastavil nalogo določiti odnose med Cerkvijo in sedanjim svetom, ni bilo več mogoče prezreti komunizma, ki je eno najbolj vznemirljivih vprašanj našega časa. Ali je mogla na koncilu zbrana Cerkev mimo te grožnje in preprosto preiti na druge predmete? To je bilo popolnoma nemogoče, zakaj verniki imajo pravico prejeti o tej stvari jasne smernice. Taka smernica pa v duhu janezovsko-pavlinskega koncila ni mogla biti enostavna obsodba. Vsakdo se lahko prepriča, da ostanejo enostavne obsodbe zaradi miselnosti modernega človeka brezuspešne,

če ne rode celo nasprotnega učinka. Zadosti je pomisliti na bajne dohodke, katere prinese vstopnina filmom, ki jih je cerkvena oblast posebno burno obsodila.

Potrebno je bilo vprašati se in odkriti, zakaj dobiva komunizem toliko pristašev tudi med krščenimi kristjani ali z drugimi besedami, resno pretresti njega vzroke in težnje, da se jasno odkrijejo zmotne sestavine. Tako se je porodila pastoralna konstitucija; zasnovali so jo pretežno, čeprav ne izključno zato, da pride do potrebnega soočenja z brezbožnim komunizmom. Je spodbudno razčlenjevanje, v katerem najde marksist, ki pošteno išče resnico, presenetljivo pozitiven odgovor na mnoge svoje težnje; um

B. HÄRING

II. VATIKANSKI KONCIL O KOMUNIZMU

pa obenem odkriva popolno nezadostnost komunističnih rešitev v celoti. Konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu se ne obrača v prvi vrsti k ljudem, ki so zunaj, da bi na primer začela razgovor z ateisti, marveč je predvsem namenjena vernikom. Ako bi v zadnjih

sto letih kristjani živeli in delali v duhu in po smernicah te konstitucije, si ne bi bilo mogoče misliti komunizma v krščanskih deželah. Če se vsaj danes odločijo pogumno in zvesto slediti njenim smernicam, bi brezbožni komunizem izgubil vsako mikavnost za človeka, ki misli in razglablja.

VERSKI ODGOVOR

Najstrašnejša sestavina v marksističnem komunizmu, kot ga poznamo iz zgodovine po l. 1920, je njegovo napadalno brezboštvo. Ta žalostna resničnost pa ni njegov monopol. Oče Karla Marxa se je odločil, da dá krstiti vso družino, samo da tako bolje izpelje poslovne zadeve. Ali ni bilo to dejanje prav tako hudo zaničevanje vere, kot je bila vojna napoved, katero ji je pozneje izrekel sin? Cerkev, ki sodi stvari z verskega stališča, mora vedeti, da so različne oblike brezboštva. Koncil je bil predvsem usmerjen k verskemu preporeku krščanskega ljudstva v duhu pokore in notranjega spreobrnjenja. Tak koncil je torej moral brezboštvo obravnavati tako, da se je ta predmet v prvi vrsti preoblikoval v poziv kristjanom, naj obnove svojo vero v živega Boga in mu pred svetom dajejo pričevanje, tako da se noben misleč človek ne bo mogel izogniti vprašanju vere v Boga in njegovega poslanca Jezusa Kristusa. Pastoralna konstitucija, ki se začneja z besedami *Gaudium et spes* (Veselje in upanje), izčrpno obdeluje ateizem v členih 20—21. A tu izrečene trdi-

tve je moč razumeti v vsem njihovem smislu samo, če jih postavimo v obsežnejšo podobo, v kateri je zajet celoten poklic človeka, ki je bil ustvarjen po božji podobi in podobnosti in ki o svoji večni usodi odloča med zemskim romanjem.

„Najbolj vzvišen razlog za človekovo dostojanstvo je njegova poklicanost k občestvu z Bogom. K pogovoru z Bogom je človek povabljen, že od začetka svojega nastanka: saj biva le zato, ker ga je Bog iz ljubezni ustvaril in ga vedno iz ljubezni ohranjuje; in človek tudi ne živi v polnosti skladno z resnico, če ne priznava svobodno te ljubezni in se ne izroča svojemu Stvarniku. Toda mnogi naši sodobniki te najbolj notranje in življenjske povezanosti z Bogom nikakor ne dojemajo ali jo celo izrecno zametajo, tako da moramo ateizem prištevati med najtežja dejstva sedanjega časa in je treba o njem skrbneje razpravljati.“

Zato očrta koncil nauk o vrstah ateizma, da mu lažje določi poleg vzrokov tudi zdravila. Razne oblike pa seveda niso natančno ločene, temveč imajo mnogo skupnih točk. Celo v notranjosti marksističnega ateizma ni vse tako enovito kot v človeškem življenju. Kot je posebno razvidno iz pogovorov, ki jih je priredila nemška kulturna ustanova „Paulusgesellschaft“ v Salzburgu, so marksisti, ki ne zanikajo toliko bivanje Boga kot njega spoznatost; drugi se omejujejo na trditev, da tisti Bog, ki ga kristjani izpovedujejo v svojih oblikah pobožnosti in v svoji površni navedbi, ne more bivati, ker tak Bog

ne bi bil živ Bog; spet druge je tako prevzela uganka človeka, da se jim zanimanje za vprašanja o Bogu zdi zapravljanje časa.

Cerkveni zbor gotovo nima namena opravičiti brezbožce katere koli barve, kadar proti klicu vesti zanemarjajo vprašanje Boga. Vendar imajo koncilski očetje v prvi vrsti pred očmi kristjane in se obračajo nanje, kajti možnost prepričljivo posredovati evangelij vsem ljudem je odločilno odvisna od njih. Zato jih pozivajo, da si izprašajo vest, preden obtožujejo pokažejo na druge. „Pri nastanku ateizma morejo imeti nemajhen delež verni ljudje, kolikor je treba o njih reči, da zaradi zanemarjene verske vzgoje s krivim predstavljanjem nauka ali pa s pomanjkljivostmi svojega verskega življenja pristni obraz Boga in religije bolj zakrivajo kakor pa odkrivajo.“ (19. čl.)

„SISTEMATIČNI ATEIZEM“

V vseh dobah so živeli več ali manj brezbožni ljudje. Nov in strašen pojav našega veka je „sistematični ateizem“, ki se je posvetil — kot pravi — osvoboditi človeka od vere v Boga, da bi postal neodvisni gospod samega sebe in vzel v roke vajeti zgodovine. Posebno nevarna je načrtna oblika, kot jo je razvil dialektični materializem, „ki pričakuje človekovo osvoboditev predvsem od njegove gospodarske in socialne osvoboditve. Tej osvoboditvi pa po zatrjevanju pravkar omenjene vrste ateizma verovanje nasprotuje po svoji na-

ravi, češ da v človeku prebuja upanje na varljivo prihodnje življenje in ga s tem odvrča od graditve zemeljskega družbenega reda. Zato privrženci takšnega nauka tam, kjer pridejo na oblast, silovito napadajo vero in širijo ateizem tudi na ta način, da zlasti pri vzgoji mladine uporabljajo tista sredstva, ki so na razpolago javni oblasti.“ (20. čl.).

Tudi slepec vidi, da opisujejo te vrste nazore in postopke komunizma, vendar jih opisujejo z verskega stališča. Gospodarsko in družbeno plat samo omenijo, kolikor so marksisti sami v svojem zgodovinsko-materialističnem nazoru izšli od gospodarstva in politike, da ateizem razširijo in ga ljudem s silo nalože.

Odgovora ne navdihujejo nobene politične sodbe; je skoz in skoz verski in se povzpne do povabila ateistom kakršne koli vrste, „d. z odprtim srcem premislijo Kristusov evangelij“ (21. čl.). Tedaj bodo spoznali, „da eshatološko upanje ne zmanjšuje važnosti zemeljskih nalog, ampak celo z novimi nagibi podpira njih spolnjevanje“ (prav tam). Kristjani se morajo zavedati, da ni dovolj ateistom razlagati evangelij kot skupek naukov in nazorov. Odločilno dejstvo je pričevanje njihovega z vero hranjenega življenja.

RAZPRAVLJANJE O IZREČNI OBSODBI KOMUNIZMA

Zelo delovni skupini škofov je uspelo zbrati nad tristo podpisov za izrečno obsodbo komunizma. Da

bi bravce zagrabil, je tisk govoril celo o štiristo petdesetih podpisih in končno razširil še bajko, po kateri je bil kriv, da koncil komunizma ni izrecno obsodil, neki francoski prelat, ki naj bi bil spomenico skril v svoj predal. V resnici so vsi škofje pristojne komisije prav dobro vedeli za to podpisovanje; razen tega je bilo že mnogo prej resno postavljeno vprašanje, kakšna bodi pred Bogom in zgodovino pravilna odločitev o tem. Na ozadju njihovih razmišljanj je gotovo lahko bila tudi ta skrb: s kakšnim ravnanjem do vernikov v njihovih državah bi odgovorile nekatere komunistične vlade, če bi koncil slovesno obsodil komunizem, ne da bi enako odločno ošibal krivde kapitalističnih vladavin preteklosti. Vendar je bil pravi nagib za njihovo odločitev ta: *Kaj ostane še takega, da bi bilo treba obsoditi?* Ateizem je pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu natančno opisala in pokazala vso njegovo nečlovečnost. Ostro je obsodila njegovo zlorabljanje politične oblasti. Svoboda vere in temeljne pravice osebe in družine so bile razločno potrjene in pojasnjene na mnogih mestih v listini. Družbeni nauk Cerkve je bil znova postavljen v polno luč in pokazano je bilo, kako se loči od kapitalističnih in od kolektivističnih zmot. Kaj je še manjkalo? Ali je šlo za to, da se vključi izraz „komunizem“ ali ne, ali pa so nekateri hoteli, naj cerkveni zbor zavzame stališče politične narave? Koncil se je hotel popolnoma izogniti videzu politične zavzetosti, zlasti ko je šlo za to,

da se obsodi zloraba politične oblasti v korist ateizma. Nobena stvar ni smela vzbuditi niti najmanjšega vtisa, da zasleduje Cerkev ali koncil istočasno verske in politične cilje. Ako pa je šlo preprosto za vključenje izraza „komunizem“, bi bilo treba prej določiti, kaj je razumeti pod tem imenom. Kadar o tem govori italijanski škofovski zbor, ima pred očmi italijanski komunizem z njega različnimi strujami. Ko pa naj o tem govori koncil, je treba prej videti, če je mogoče spraviti na natančno določen skupni imenovalec afriški, jugoslovanski, poljski, ruski ali kitajski komunizem. Danes smo pred mnogimi oblikami komunizma; ne ločijo se in si nasilno ne nasprotujejo le na političnem in gospodarskem področju, marveč se postavljajo tudi na nova stališča glede napadalnega ateizma in preganjanja kristjanov. V notranjosti raznih komunizmov je prišlo do silnega razvoja, dasi nihče ne more predvideti, ali bo kakšen našel znosno razmerje do verske svobode in do Cerkve. Koncil ni mogel dopustiti, da bi mu kdo pozneje očital, da ni znal razločevati. Zato se je omejil na to, da je škofovskemu zboru in kristjanom raznih narodov dal dobro premišljena in z evangelijem navdihnjena sodila verske narave. Po njih bodo lahko ocenjevali tudi nadaljnji razvoj.

Poslovenil prof. Alojzij Geržinič

(Nadaljevanje v marcu)

Cerkev in mednarodni problemi

V
središču
vseh
tokov

Že večkrat je bilo poudarjeno, da raste mednarodni red vzporedno z razvojem splošne kulturne in civilizacije. Ker so se pa v razvoju vrivale katastrofe vojska in revolucij, je bilo delu za pravi pravni red med narodi pogosto postavljениh nasproti mnogo ovir in večsih celo nepremostljivih zaprek. Spomnimo se samo, kako se je vsaka vojna končala z vzklikom ali vsaj s tiho željo: Nikdar več vojska, toda doživeli smo ravno obratno. Po prvi svetovni vojni so državniki mislili doseči večni mir z razorožitvijo, pa je Svetovna razorožitvena konferenca leta 1931 sklicana v Ženevo, propadla po dveh letih posvetovanj. Zgodilo se je celo, da se je v njeni senci rojeval nacizem, povzročitelj druge svetovne vojne. Danes pa smo prišli v bližino nove vojne, če se ne bo omejilo jedrno oboroževanje, o čemer se sedaj vodijo pogajanja na sestankih v Ženevi, a je na žalost le malo izgledov za sporazum.

DELO ZA MIR SE NE SME USTAVITI

Državniki in vojaški strokovnjaki se morajo za mir boriti z dosežki pravne in tehnične znanosti. Kakor so njihovi napor propadli po prvi svetovni vojni, tako se more zgoditi, da smo tudi danes daleč od uspešnega dogovora za vzpostavitev trajnega miru med narodi.

Delo za mir pa se ne sme ustaviti niti za hip. Ko so se razvijale najhujše bitke po raznih bojiščih med drugo svetovno vojno, je Pij XII s svojimi znanimi govori že gradil temelje in postavljaj načela za mir. Sredi vojne je leta 1943 izšla enciklika *Divino afflante*, s čemer se je v okviru Cerkve dejansko sprožilo delo za ukumenizem, ki je prejel tako pomembno zunanjo obliko po II. vatikanskem koncilu četrto stoletja kasneje. Začelo se je delo za duhovno zbliževanje med idejnimi tokovi razdeljenega in razdvojenega krščanstva in je tedaj kot znamenje nove dobe začelo nastopati po katoliških bogoslovnih fakultetah več profesorjev-laikov iz nekatoliških vrst. Šlo je za razlago in preučevanje svetega pisma stare zaveze. Isti papež Pij XII je leta 1949 dovolil katoliškim teologom sodelovanje v Mednarodnem bibličnem institutu v Leydenu na Nizozemskem; institut je začel izdajati revijo in sta bila člana uredništva tudi dva profesorja teologije iz Pariza. Za takšno sodelovanje sta prejela posebno dovoljenje iz Vatikana.

Kakor kaže, je bil že za vsem tem delom pravkar preminuli kardinal Bea, ki je bil kot spovednik Pija XII dejansko avtor enciklike *Divino afflante*. Svet je leta 1949 na p. Bea pozabil, ko je nehal biti rektor Bibličnega instituta v Rimu in postal spovednik Pija XII, toda Janez XXIII ga je leta 1959 imenoval za kardinala in ga postavil na čelo Sekretariatu za edinost krščanstva. Kardinalo-

vo delo pa je, se lahko reče, prepojilo in prevzelo celotno delavnost Sv. sedeža. V kratkem času je kardinal Bea povezal Cerkve z novim ekumenskim gibanjem, ko je pripravil dialog med Rimom in Carigradom in so šli zastopniki katoliške Cerkve na vse posvete Svetovnega odbora za cerkev v Ženevi; na zborih Mednarodnih bibličnih združenj in na konferencah krščanskih cerkva na vzhodu so bili in so vedno navzoči zastopniki Sekretariata za krščansko edinost.

Takšno delo pa more roditi uspeh samo, če se razvija v primernem zatišju preučevanja in previdnega sklepanja. Vendar na zunaj pa to delo že daje svetu ogromno oporo za gradbo novega mednarodnega reda. Prestiž Cerkve v tem delu je že tolikšen, da so se mu po svoje priključila verska gibanja v svetu pod komunistično tiranijo. Moskovski patrijarh Aleksij je voditelj vseh verskih izpovedanj na vzhodu sklical na posebno zborovanje v Moskvi, kjer bodo v prvi polovici julija 1969 razpravljali, kako utrditi temelje miru med narodi. Sicer ima v komunističnem svetu „propaganda za mir“ svoj političen pomen, ker mora služiti režimu, ki sicer po vsem svetu širi klice vojska in krvavih revolucij, vendar bo ta dogodek po svoje utrdil in pomnožil prepričanje, da postaja krščanstvo res središče vseh tokov za zgradnjo zdravega mednarodnega reda in pravega miru med narodi.

Ruda Jurčec

Abraham — v oce izvoljenega ljudstva

To, kar nam poroča Mojzes v prvih enajstih poglavjih Geneze, spada v človeško prazgodovino ali v zgodovino začetkov. Ko nam v slikovitih zgodbah popiše stvarjenje sveta in človeka, izvirni greh in njemu sledečo kazen ter obenem božjo obljubo Odrešenika, pripoveduje nato o življenju Adama in Eve na zemlji, o njunih prvih otrocih, o Kajnovem bratomoru, o nasilnosti njegovih krvnih in duhovnih potomcev, o splošni moralni propalosti človeškega rodu, ki jo Bog kaznuje z velikim potopom, o pravičnem Noetu in njegovi družini, ki jim Bog prizanese in jih reši v ladji, o novih zablodah in upornostih Noetovih potomcev, ki najdejo svoj prevzetni in kljubovalni izraz v zidanju babilonskega stolpa, čemur sledi nova božja kazen v zmešnjavi jezikov, katerega posledica je razhod človeških plemen po vsej zemlji.

Skozi vso to dolgotrajno dobo, v kateri se dobro in zlo trajno borita med seboj in satan, prvi božji nasprotnik, v svojem zapeljevanju človeka ne preneha, pa Bog stalno misli na obljubo odrešenja ter

vero v njeno uresničenje vzdržuje po pravičnih očakih, pradedih človeškega rodu, kot so bili Adam in Set in Henoh in Noe in Sem in še drugi, ki jih našteva sv. Luka v Jezusovem rodovniku (pgl. 3, 35-38). Ti očaki sporočajo božjo obljubo odrešenja svojim potomcem in če so res živeli mnogo dalj časa kot poznejši ljudje, se je to njihovo ustno izročilo ohranjalo živo in nepokvarjeno iz roda v rod, dokler ni prišlo, gotovo že delno zapisano, do Mojzesa, pisca prvih petih svetopisemskih knjig.

Vse dogodke človeške zgodovine zaključí Mojzes z enajstim poglavjem Geneze, v zaključku katerega nam podaja rodovnik Semovih potomcev, iz katerega izhaja Abraham, oče izvoljenega ljudstva. Z njim se začne prva važna in odločilna etapa v uresničenju božjega odrešitvenega načrta.

ABRAHAMOV ROD IN NJEGOV POKLIC

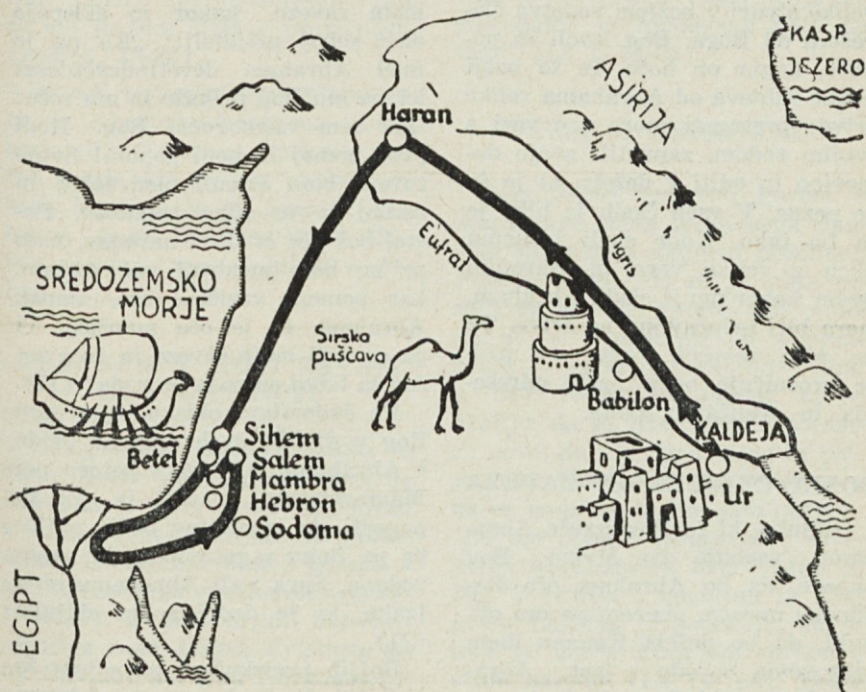
O Abrahamu nam Mojzes obširno poroča v svoji prvi knjigi od 12. poglavja dalje. Abraham ni več osebnost skrivne davne preteklosti, marveč nastopi že v polnem razmahu kulturne zgodovine starih Kaldejcev, Kanaancev in Egipčanov. Njegov rod, ki izvira iz Noetovega najstarejšega sina Sama, živi v mestu Ur na Kaldejskem, ob spodnjem Evfratu, v sedanji Perziji. Njegov rodovnik je točno podan, kar je znak njegove pomembnosti v božjih načrtih. Njegov stari oče je Nahor, njegov oče Tare. Ta se z vso svojo dru-

žino izseli iz Ura in pride v Haran, ki se je nahajal ob zgornjem Evfratu. Tu Tare umrje, star dvestopet let. (1 Mojz 11, 24-32).

V Haranu pokliče Bog Abrahama in mu govori: „Pojdi iz svoje dežele in od svoje rodovine in iz hiše svojega očeta v deželo, ki ti jo pokažem! Naredil bom iz tebe velik narod in te blagoslovil in v tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi na zemlji.“ Abraham je tedaj šel, kakor mu je Bog ukazal in z njim je šel Lot, sin njegovega rajnega brata Arana. Vzel je s seboj vse premoženje, ki so ga imeli, in vso družino, ki so jo pri-

dobili v Haranu; odrinili so, da bi šli v kanaansko deželo. Abrahamu, ki se je tedaj še imenoval Abram, je bilo petinsedemdeset let, ko je odšel iz Harana. Prišli so v kanaansko deželo in tu se Abram prikáže Gospod in mu reče: „Tvojemu zarodu bom dal to deželo.“ Abram je postavil oltar Gospodu in klical ime Gospodovo. (1 Mojz 12, 1-9).

Abrahamov prihod v deželo Kanaan, sedanjo Palestino ali Sveto deželo, se je zgodil okrog leta 1850 pred Kristusom. Sveto pismo nam pove, da je bil Abraham napol nomad, z mnogimi čredami

Abrahamova pot v Sveto deželo

ovac, s številno družino hlapcev in dekel, brez stalnega bivališča, ki se je zaradi paše selil iz kraja v kraj. Njegova potovanja, socialne in pravne navade, ki nam sveto pismo o njih poroča, vse to potrjuje zgodovina starega Vzhoda.

Bog sam pokliče Abrahama in mu ukaže, naj zapusti svoj dom in svoj rod in svojo deželo, da se ne bi tam v vedno bolj malikovalskem okolju izgubil. Abraham naj ostane zvest veri v enega samega Boga, po njem in po njegovih potomcih naj se ta vera v svetu ohrani.

Abrahamov poklic pride po božji izvolitvi, kakor je vsak poklic za velike stvari v božjem vodstvu človeštva od Boga. Bog izvoli in pokliče, kogar on hoče. In ta božji poklic zahteva od Abrahama velike žrtve: pretrgati mora vse vezi s svojim rodом, zapustiti svojo domovino in oditi v deželo, ki je še ne pozna. V vseh časih je bilo, je in bo tako. Kdor sledi božjemu klicu z veliko vero in iskrenim srcem, kakor mu je sledil Abraham, mora biti pripravljen na žrtve. Te pa niso zastoni, zakaj po njih se uresničuje božji načrt odrešenja in zveličanja sveta.

BOŽJA OBLJUBA IN ZAVEZA

Obljuba, ki jo Bog izreče Abrahamu, vsebuje dve stvari: Bog napove, da bo Abraham oče številnega naroda, obenem pa mu obljubi, da bo dežela Kanaan dana njegovemu narodu v last. „Abraham je veroval Gospodu in ta mu je štel to v pravičnost“ (15, 6).

Ta Abrahamova vera v božjo besedo je vredna vsega občudovanja. Vedeti moramo namreč, da je bil tedaj Abraham še brez otrok in to v visoki starosti skoraj sto let in da je bila njegova žena Sara nerodovitna in tudi že stara devetdeset let. Imel je sicer Abraham sina Izmaela, očeta Arabcev, z dekle Agaro, a ta ne bo deležen obljube, ampak Sarin sin, ki ga še ni in ga po vseh človeških mislih tudi ni mogoče pričakovati.

„HODI PRED MENOJ...“

Da ga v tej veri v svojo obljubo potrdi, sklene Bog z Abrahamom zavezo, kakor jo sklepajo med seboj prijatelji: „Ko pa je imel Abraham devetindevetdeset let, se mu Bog prikaže in mu reče: 'Jaz sem vsemogčni Bog. Hodi pred menoj in bodi popoln! Svojo zavezo bom sklenil med teboj in menoj in te silno pomnožil. Postal boš oče množici narodov. Zato se ne boš imenoval več Abram, kar pomeni vzvišeni oče, ampak Abraham, to je oče množice. Ti pa se drži moje zaveze in tvoj zarod za teboj od roda do roda'“ (17).

Po čudovitem obisku, kjer sam Bog v družbi dveh angelov pride k Abrahamu, ki biva v šotoru pri Mambrejevem hrastu, in jih ta pogosti, je izpolnitev božje obljube po Bogu zagotovljena in napovedana. Sara rodi Abrahamu sina Izaka, ki je dedič božje obljube (21).

Božjih preizkušenj pa s tem še ni konec. Ko Izak raste in se krepi v nepopisno veselje svojih star-

šev, zahteva Bog od Abrahama, da mu ga daruje na gori Moriji v žgalno daritev. Abraham se ponovno izkaže junaškega v svoji veri in popolni bogovdanosti. Ko pa misli božji ukaz izvršiti, mu božji angel to zabrani, sin mu je vrnjen in božja obljuba ponovljena (22).

Sveti Pavel takole poveljuje to Abrahamovo zaupno vero: „Proti upanju je upal in veroval, da postane oče mnogih narodov... Ni se dal zbegati glede božje obljube z nezaupnostjo, temveč se je v veri utrdil in dal Bogu hvalo, popolnoma prepričan, da more tudi storiti, kar je obljubil; zato se mu je tudi štel v pravičnost“ (Rim 4, 18-22).

Zaradi te svoje neomahljive vere je Abraham imenovan „božji prijatelj“. Tako ga imenuje prerok Izaija (41, 8); v knjigi preroka Danijela je po Azariju imenovan „božji ljubljenec“ (3, 35); isto potrjuje apostol Jakob v svojem listu (2, 23).

ABRAHAM V NOVI ZAVEZI IN V LITURGIJI

Kot praded Jezusa Kristusa in duhovni oče vseh vernih ljudi je Abraham v novi zavezi imenovan s svetim spoštovanjem in čiščenjem. Evangelist Matej podaja v začetku svojega evangelija Jezusov rodovnik z naslednjim uvodom: „Knjiga rodu Jezusa Kristusa, sinu Davidovega, sinu Abrahamovega...“ (1, 1). Prav tako gre do Abrahama in prav do Adama in

samega Boga nazaj v Jezusovem rodovniku sv. Luka (3). Duhovnik Zaharija, oče Janeza Krstnika, v svojem zahvalnem spevu za sinovo rojstvo takole pozdravlja bližino odrešenja: „Hvaljen Gospod, Bog Izraelov, ker se je ozrl na svoje ljudstvo in mu pripravil odrešenje; ...spomnil se je svoje svete zaveze, kakor je prisegel Abrahamu, našemu očetu...“ (Lk 1, 72-73). Podobno se zahvaljuje Bogu Devica Marija v svojem spevu, ki ga poje v Zaharijevi hiši: „Moja duša poveljuje Gospoda... Sprejel je, kakor je govoril našim očetom, svojega služabnika Izraela, in se spomnil usmiljenja do Abrahama in njegovega rodu na veke“ (Lk 1, 54-55).

JEZUS O ABRAHAMU

Sam Jezus ponovno govori o Abrahamu, očetu izvoljenega ljudstva in svojem daljnem predniku. Pove o njem, „da se je silno veselil, da bi videl njegov dan; videl ga je — v prikazni ali v predpeklju — in se je vzradoval“ (Jan 8, 56). Nevernim Judom, ki se hvalijo, da so Abrahamovi potomci, pove, da jih sama naravna pripadnost Abrahamovemu potomstvu ne bo zveličala in jim zato naroča: „Če ste otroci Abrahamovi, izvršujte Abrahamova dela“ (Jan 8, 39). V priliki o bogatinu in ubogemu Lazarju pripoveduje, da je tega po smrti Abraham sprejel v svoje naročje (Lk 16, 23). Božje kraljestvo opisuje kot veliko gostijo, kjer so navzoči Abraham,

Izak in Jakob in vsi preroki (Lk 13, 28). Podobno še na drugih mestih.

Kakor sveto pismo nove zaveze, kjer zlasti sv. Pavel v listu do Hebrejcev stavi Abrahama za zgled močne vere (11), se svetega očaka spominja tudi Cerkev v svoji liturgiji tako, v krstu za odrasle, v blagoslovu novoporočencev, dalje v evharistični molitvi sv. maše, kjer prosi Boga, naj sprejme daritev nove zaveze, kakor je sprejel nekoč daritev našega očeta Abrahama. V maši za rajne moli v darovanjskem spevu: Gospod Jezus Kristus, reši duše vseh vernih rajnih...; daj, da se iz smrti preselijo v življenje, ki si ga nekoč obljubil Abrahamu in njegovemu zarodu.

+

„Abraham je oče nas vseh“ (Rim 4, 16). Njegova brezpogojna vera, njegovo nezlomljivo zaupanje v Boga, ki je neskončno resničen in zvest, njegova junaška pokorščina božjim klicem so bile v stari zavezi in morajo biti tudi v novi živ zgled in živa postava življenja in naših odnosov do Boga. S tako zaupno vero in poslušnostjo božji volji bo tudi vsak od nas deležen v svoj mir in v svojo tolažbo božjega zagotovila Abrahamu: „Ne boj se! Jaz sem tvoj ščit, tvoje plačilo bo zelo veliko“ (1 Mojz 15, 1).

Alojzij Košmerlj

Misli za vsak dan

Tako malo je treba, da dobri postanejo sveti! Le več ljubezni do Boga, večja predanost njegovi volji, nekaj odpovedi in popolnost v vsakdanjih majhnih stvareh. Samo to.

Kadar med silno skušnjavo volja oslabi in celo telo medli in popušča, takrat si je dobro naložiti majhno odpoved, da pokažemo, kako navzlic vsemu še ljubimo Boga: premalo slane juhe ne solimo; ne odstranimo nadležnega predmeta. To drobno dejanje ljubezni, ki je vedno mogoče, tudi v navidez najhujšem polomu duše, je kot poziv milosti, in volja se začuti okrepljena.

Narava je nasilje, ropi, smrti. Roparske ptice preže ena na drugo, beže, se krvoločno zasledujejo in se požirajo. Njihov cilj: ubijati in ne poginiti. Samo človek je iznašel milino. Sestra usmiljenka prenavlja svet.

Kadar čutiš, da ti srce hoče počiti od sreče — ob morju, v puščavi ali v noči, posuti z zvezdami —, se je dobro spomniti, da bomo v onostranstvu našli nekaj mnogo lepšega, večjega, nekaj po meri naše duše, nekaj, kar bo izpolnilo neizmerno željo po sreči, kar je naša bolečina in obenem naša človeška veličina.

Samo Bog lahko stori, da iz gmo-te požene duh.

Iz dnevnika Janeza XXIII.

Pri velikonočnih duhovnih vajah za prejem svetega reda subdiakona. Od 1. do 10. aprila 1903.

Jezus, v tem letu sem drugič pred teboj, da poslušam tvoje božje nauke. Moje srce si želi, da bi se tebi enkrat za vselej slovesno posvetil. Cerkev me je poklicala, ti me vabiš. „Glej, prihajam“ (Ps 39, 8; Hebr 10, 7. 9)! Ne delam si utvar, nisem si ustvaril že naprej premišljenih načrtov; prizadevam si, da bi vrgel

popolnoma s sebe samega sebe; nisem več jaz. Moja duša je pred teboj kot bela stran. O Gospod, ti piši, kolikor ti je všeč; jaz sem tvoj.

1. „Amice mi, ad quid venisti? — Prijatelj moj, za kaj si prišel?“ — Da spoznavam Boga, da ga ljubim, da mu vse življenje služim; da ga po smrti za vedno uživam v raj.

Vsi odgovori znanosti ne veljajo toliko kot te kratke besede v krščanskem nauku za otroke.

Dolžnosti mojega življenja so pozvete v tele tri besede in jaz moram samo to delati: spoznavati, ljubiti Boga in mu služiti vedno in za vsako ceno; božja volja mora biti moja volja; samo to moram iskati tudi v najmanjših stvareh. In to je prvo in temeljno načelo.

In druge stvari, ki me obdajajo? Če mi jih je Bog dal, so dodatek: niso bile dane vsem, ne vsem v enaki meri. Njihov namen je, da služijo človeku, da doseže svoj namen. Vsaka drugačna uporaba le-teh je slaba, sprevrča naravni red in me vodi do obžalovanja vrednega zaslepljenja. Moj odnos do njih je v tisti zlati postavi indiferentnosti, v kateri so se svetniki resnično proslavili. Namesto vseh posebej omenim le svojega dragega svetega Frančiška Saleškega. Indiferentnost, ki ni naravna apatija nekaterih značajev, marveč nadnaravna krepost; odtrganje od vsega, kadar je to volja božja ali vseč Bogu; spokornost, mir, dviganje duha, globoka modrost, s pomočjo katerih se, ker imamo pred seboj višje vzore, ne menimo za te stvari: nizke in nič vredne; če so nam pa vendar na razpolago, so nam naj-mogočnejša perut, da se dvignemo k Bogu, da se vadimo v kreposti, da postanemo svetniki. Tukaj sem nabral nekaj praktičnih primerov, ki niso zame brez spodbude in si jih moram zapomniti.

Gospod bi mi mogel dati ali ne dati dobrine in bogastvo. Nobene pravice nimam do tega. Bilo mu je vseč, da me je pustil brez tega. Zakaj bi se moral pritoževati? Njihova odsotnost je zame sredstvo posveče-

nja. Naj bo torej hvaljeno ime Gospodovo! Včasih me huda stiska prisili, da napravim kakšen majhen dolg pri ekonomu; in čutim muko, neizrekljivo potrnost. Tako ne bo šlo. Saj Bog to dopušča; in to je dovolj.

Nadarjenost in spomin sta božja darova. Zakaj bi se razburjal, če ju ima drugi več kot jaz? Ali ju ne bi mogel prejeti celo manj, kot mi ju je Bog dal? Uspeh pri izpitih in dobri redi so mi — hočeš nočeš — zelo pri sreči. In vendar, kaj me briga dober ali slab uspeh mojih študij, kadar sem naredil vse, kar je Bog hotel od mene? Včasih celo pri izvrševanju polbožnih vaj, potem ko sem napel vse sile, da bi ostal zbran, da bi čutil vso sladkost pogovora z Bogom, ničesar ne dosežem: srce se zdi kot kamen raztresenost se nepretrgoma vrača in zdi se, da se je Gospod skril. Žalost in nerazpoloženje me napadata in razburjata. Proč, proč z vsemi temi slabostmi! Bodimo veseli, mirni tudi v teh okoliščinah! Celó tolažimo se, ker Bog tako hoče!

Karkoli naj se zgodi: naj dežuje ali sonce sije, naj bo mraz ali toplo, naj veliki ali majhni predstojniki odločajo tako ali drugače, moram vedno ohraniti isti humor: nikdar niti besedice pritožbe ali neodobravanja ne javno ne zasebno; zadovoljen, iskren, prisrčen nasmeh mora vedno igrati na mojih ustnicah; ob dobrih dogodkih ne smem izgubiti glave; življenjske grenkosti pa ne smejo pobiti duha.

S tem pa ne zanikam vtisov čustev in glasov narave. Sladek okus

ljubezni do Boga ter sladka in polna prepustitev temu, kar je njemu všeč, morata použiti v meni vse drugo, ali bolje: preoblikovati, dvigniti vse vzgibe nižjega dela moje osebnosti.

To načelo moram praktično vršiti vsak trenutek, na vsakem kraju in v vsaki okoliščini; biti mora med glavnimi točkami pri izpraševanju vesti.

O Jezus, mitis et humilis, krotak in ponižen (pr. Mt 11, 29), da bi to resnico mogel razumeti ter jo v vsej polnosti naobračati v življenju! Ita, Domine, quia sic placitum fuit ante te, obmutui et tacui quoniam tu fecisti. Semper sit nomen Domini benedictum! — Tako, Gospod, ker ti je bilo tako všeč, sem umolknil in utihnil, zakaj ti si to naredil. Naj bo vedno hvaljeno Gospodovo ime (pr. Ps 38, 10)! O Maria, Virgo et Mater dulcissima, adjuva me — O Marija, Devica in Mati presladka, podpiraj me!

2. Preprosta samoljubna misel je dovolj, da za vedno pogubi neskončno število najplemenitejših duhov. Samo Evina slabost, ko je dovolila kači, da jo je očarala, je bila povod za vse hudo v človeštvu. Kakšen nauk zame! Če je res, da za vsakim majhnim krepostnim dejanjem pride cela vrsta milosti, mora biti tudi res, da more biti zanemarjenje — čeprav malenkostno — podobnih dejanj, kadar mi Gospod daje ugodno priložnost, da jih izvršim, začetek pomanjkanja tolikih milosti, brez katerih ne morem storiti ničesar, popolnoma ničesar.

V luči te resnice moram gledati na tiste pregreške, ki jih navadno

imenujemo majhne in se večinoma ne zmenimo zanje. Priznavam, da je tu vir počasnega in revnega napredovanja v duhovnem življenju. To ni vprašanje večje ali manjše naklonjenosti in dobrotljivosti obžje; to je vprašanje, kako človek odgovarja (na božji klic, na božjo milost; op. prevajavca). Milosti so vedno na razpolago, naši pregreški (pomanjkljivosti) ovirajo njih naobračbo.

Torej tenkovestna čuječnost glede najmanjših priložnosti; skrajna delikatnost pri vseh mojih opravilih! Svetost svetnikov nima temeljev na dejanjih, ki vzbujajo občudovanje, marveč na majhnih stvareh, ki se očem sveta zde neumosti. Jezus Kristus mi v prvih tridesetih letih življenja v tem pogledu nudi kar za celo šolo svetlih zgledov. Inspice et fac secundum exemplar — Glej in naredi po vzorcu (pr. 2 Mojz 25, 40)!

3. Vračam se k istemu predmetu, ker je bilo Bogu všeč, da sredi duhovne suhote in zapuščenosti v teh prvih treh dneh duhovnih vaj razumem nekoliko pomembnost tega za moje sedanje dušno stanje. Ne bi vedel povedati, ali so nekateri pregreški mojih prvih let dosegli hudobijo smrtnih grehov. Na vsak način so bili za tisto dobo najhujše stvari in še danes čutim, da me pred Bogom obliva živa rdečica. Ingemisco tamquam reus; culpa rubet vultus meus — Kriv sem, sam v solzah spričujem, grehe svoje obžalujem (Iz slednice pri črnih mašah; op. prevajavca). Koliko in kakšnih pregreškov je za temi prvimi sledilo vsak dan, vsako uro: raztresenosti, samoljubna dejanja, nemarnost

pri študiju, izgubljen čas; pregreški proti ljubezni v mislih, besedah in dejanju, majhne nečimrnosti. O moj Bog, moj Bog, kakšen kup! Saj bi jih bilo dosti, da me stro!

Torej sem grešnik in velik grešnik; to vidim, to čutim, o tem sem prepričan, sram me je. Supplicanti parce, Deus — Prizanesi, Bog, zdi-hujem. (Prav tam; op. prevajavca.)

Po tej ugotovitvi razmišljajmo nekoliko! Ali sem delal pokoro za svoje grehe? Dejansko ne! in vendar je gotovo, da bom moral zadostiti za vsako stvar prav do zadnjega novčiča. Zatorej se moram vedno smatrati za dolžnika pred Bogom; tankovestna skrb pri izpolnjevanju najmanjših dolžnosti je predvsem najstrožja obveznost pravičnosti; to ni dopolnilo, nekaj več. Dokler nisem plačal svojih dolgov, nimam pravice, da bi se pritoževal nad Bogom, ker mi pošilja stiske, duhovno zapuščenost in podobne stvari. Kadar se čutim stiskanega, zapuščenega, samega, moram ljubko prikloniti čelo, biti prav lepo zadovoljen in reči: „To zaslu-žim; naj bo! O Jezus, hvalim te, zahvalim se ti, ljubim te.“

Tudi sredi moje revščine me je Gospod obsipal z neprestanimi, velikimi in prav posebno edinstvenimi milostmi. Zakaj niso obrodile sadov? Zakaj v tem trenutku nisem svetnik kakor sveti Alojzij, sveti Stanislav in še več drugih? Moji majhni pregreški so vzrok.

Kako je mogoče razložiti skoraj popolno pomanjkanje zbranosti in zatorej koristi od mojih premišljevanj od zadnjih duhovnih vaj do tegale časa, duhovno suhoto v teh

prvih dneh svetih duhovnih vaj, trdost srca nasproti najhujšim in najstrašnejšim resnicam, ob katerih so se tresli celo najbolj nedolžni svetniki? Morda je to mogoče razložiti, če se spomnim na besedice, ki so mi sem in tja ušle ob času molka, na majhne prestopke pravil od časa do časa in na podobne stvari! Oh, majhne stvarce! Vse je v medsebojni zvezi v mojem duhovnem življenju. Kakor milost kliče novo milost, kakor se milosti druga za drugo množe, tako pregreški, ki se vrste drug za drugim, izključujejo učinke milosti; in če se množe v neskončnost, me bodo privedli do roba prepada.

Sklep je tale: vsako prekršeno pravilo, čeprav je še tako majhno, vsak majhen pregrešek, vsaka besedica ob nepravem času, vsaka neumnost je strahovit primanjkljaj (deficit) v mojem duhovnem življenju. Zatorej delajmo dobro svoje račune! Kar najbolj tenkočutna in stroga pozornost! Gorje prvim slabostim!

Bo še

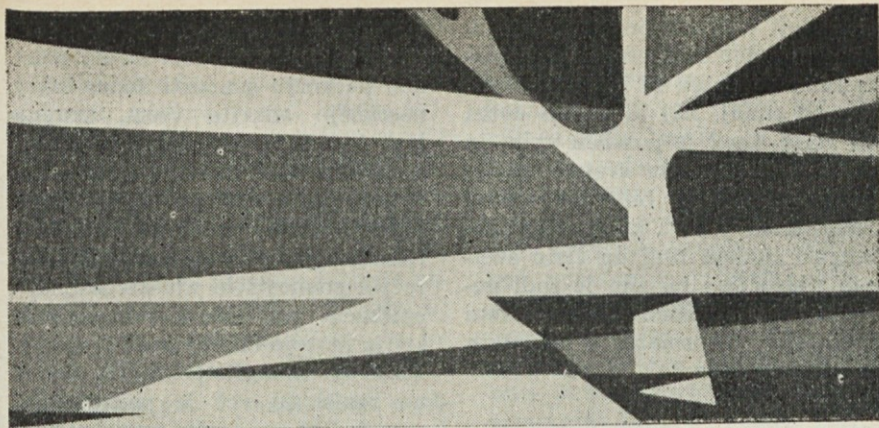
Prevedel dr. F. Žakelj

MOLITVENI NAMEN:

Splošni: da bi napredovala prizadevanje za obnovo popolne edinosti rimske in vzhodnih Cerkva.

Misijonski: da bi ljubezen do resnice premagala ovire, ki zadržujejo razgovor z nekrščanskimi verstvi.

Za domovino: da bi z molitvami za združenje utrjevali tudi slovensko cerkveno enotnost.

Cerkev v današnji tehnični družbi

Prva značilnost današnje tehnične družbe je velika lokalna gibljivost prebivalstva. To ima vpliv tudi v življenju in delu Cerkve v današnjem času. O tem smo že nekaj povedali (glej Duh. življenje, januar, 1969).

Druga važna značilnost današnje družbe je tesna povezava ljudi po modernih obveščevalnih sredstvih (tisk, radio...).

Včasih, v predtehnični družbi, ko te povezave ni bilo, so ljudje živeli v zaprtih socialnih skupnostih, ločeni drug od drugega. Živeli so preprosto življenje v malem svetu. Velikega sveta za mejami svoje skupnosti, sveta „za devetimi gorami in devetimi vodami“ niso poznali in so o njem le bolj sanjali v pripovedkah.

V taki skupnosti so bili ljudje

navezani sami nase tudi kar zadeva kulturo, vzgojo, razvedrilo.

Pri vzgoji je bila posebno važna stara zdrava družinska in narodna tradicija; pri razvedrilu in zabavi domača pesem in igra, ples, pravlјice in pripovedke, uganke, šale. Iz preprostega ljudstva je tako rasla lokalna in narodna folklor in kultura (običaji, obredi, pesem, ples, pravlјice, pregovori, umetna oprema, preprosto slikarstvo). Tu se je oblikoval krepki ljudski jezik v različnih narečjih, ki so se v tej družbi močno razvila.

Te razmere so vplivale tudi na življenje Cerkve.

Za dušno pastirstvo v tej družbi je zlasti važna teritorialno in deloma tudi socialno omejena enota podeželske fare in kot dušni pastir njen župnik.

V svoji farni skupnosti je župnik duhovno oblikoval svoje ljudi razmeroma nemoten od različnih vplivov od zunaj, naj bi ti bili dobri ali slabi. Imel je poseben vpliv in ugled tudi iz čisto svetnih razlogov: večkrat je bil edini pravi izobraženec v fari, ki je mogel pomagati ljudem tudi na čisto svetnih področjih: bil jim je tudi gospodarski, politični, zdravstveni svetovalec, informator o dogodkih in pojavih v svetu.

DANAŠNJA DRUŽBA OB MODERNIH OBVEŠČEVALNIH SREDSTVIH

Danes je v vsem tem prišlo do velikih sprememb, ki so značilne za moderno družbo. Povzročil jih je današnji izredni tehnični napredek, v veliki meri prav moderna obveščevalna sredstva, ki nam jih je dal.

Ne živimo več v zaprtih socialnih skupnostih, v majhnem, zaprtem svetu. Po tisku, radiu... so meje med nami padle; živimo v široko odprti družbi, ki v njej življenje prehaja preko provincialnih, narodnih in državnih oznak vedno bolj na svetovno raven.

Ves svet je pred nami odprt. Kjer koli se kje kaj važnejšega zgodi na svetu, zvemo v kratkem času po radiu, večkrat že v istem trenutku, in to zve in presoja ves svet. Prav tako pa tudi mi živimo pred očmi vsega sveta in smo pred njegovim presojanjem in kritiko.

V tesni medsebojni povezanosti in odvisnosti tako danes živimo

zlasti na kulturnem področju. Nove ugotovitve in odkritja na katerem koli področju znanosti danes takoj postanejo odkrita vsem, skupna last človeštva. To zlasti po znanstvenih revijah in knjigah, ki sproti poročajo o teh raziskavanjih, pa tudi po široko zasnovanih mednarodnih kongresih na različnih področjih znanosti in nje življenjskih aplikacij. Na osnovi vsakega odkritja morejo naprej graditi drugi. Dalje na mnogih področjih danes ne raziskuje več le posameznik, ampak jim zagotavlja presenetljive uspehe organizirano delo ekip velikega števila strokovnjakov.

Splošno občenje kulturnih dobrin dviga tudi splošno kulturo ljudstva, ki po modernih občilih prejema ne le večjo izobrazbo, ampak tudi velike vzgojne vplive in razvedrilo. Tisk, radio, televizija, kino so glede tega velikega pomena.

Vse se vrši v široki odprtosti v svet, ki ljudi povezuje vedno bolj v en tok življenja. Posamezne ljudske kulture postajajo vedno bolj splošna last vsega naroda in so same vedno bolj pod vplivom splošne narodne kulture. V narodu izginjajo narečja ob moči literarnega jezika, ki vedno bolj zajema ves narod in oblikuje enotno narodovo dušo. V zavesti ljudi izginja provincializem in se vedno bolj utrjuje zavest ene narodne skupnosti.

Kot to velja v posameznem narodu, velja podobno na svetovni ravni: posamezne narodne kulture postajajo vedno bolj splošna last vsega človeštva in vedno bolj druga na drugo vplivajo v oblikovanju

neke obče človeške kulture, „tako polagoma nastaja bolj univerzalna oblika človeške kulture“ (II. vat. koncil, Cerkev v sed. svetu 54). Preko različnih nacionalizmov se v zavesti ljudi vedno bolj krepi zavest medsebojne tesne povezanosti in pripadnosti eni človeški družini. To zavest krepi vedno tudi nauk krščanstva, v zadnjem času še posebej velike socialne okrožnice: Mater et Magistra, Pacem in terris, Progressio populorum.

Razvoj gre v vedno večjo enotnost vse človeške družine, kar naj bi dobilo nekoč tudi svoj politični izraz v povezavi narodov in držav pod neko enotno najvišjo politično avtoriteto. Neke poskuse tega že moremo videti v dosedanjih organizacijah Združenih narodov (po prvi in po drugi svetovni vojni).

POSLEDICE V CERKVI

Značilna posebnost današnje tehnične družbe ima mnogoteri vpliv na verskem področju in tudi na dušnopastirsko delo v Cerkvi.

1. Duhovnik-župnik tudi na podeželski župniji nima več tistega vpliva kot v stari družbi. Splošno velja, da je izgubil vpliv na kulturnem in drugih laičnih področjih, ki ga je imel včasih. S porastom splošne izobrazbe v današnji družbi so to prevzeli laiški strokovnjaki. Duhovnikov vpliv se omejuje vedno bolj na versko področje, a še tu ni župnik edini, ki oblikuje in vpliva na svoje vernike. Danes ni več meja za vplive od drugod, naj bodo slabi ali do-

bri, in ne moremo veliko proti temu. Ob različnih glasovih današnjega družbenega pluralizma duhovnik vrši svojo službo kot glasnik razodete resnice in kot liturg božjega ljudstva, zaupajoč na moč božje milosti.

2. Življenje današnje družbe se pod označenim vplivom občil in prometa iz omejenih socialnih enot razteza v širino. Tako tudi dušnopastirsko delo v Cerkvi danes dobiva širše osnove preko meja posameznih župnij. Vedno bolj se uveljavlja enotno dušno pastirstvo, po dogovoru in nekem skupnem okvirnem načrtu za posamezne pokrajinske enote, škofije, in še na širši nacionalni in internacionalni ravni.

3. Po modernih informacijah o aktualnih zadevah vesoljne Cerkve raste med verniki zanimanje in smisel, pa tudi čut kolektivne odgovornosti za te zadeve, preko ozkih mej svoje župnije ali škofije. Tako prihaja do dejavne pomoči na oddaljenih področjih kjer koli na svetu, zlasti v okviru katoliškega misijonstva in karitativnega delovanja (dvig zdravstva, šolstva in izobrazbe ljudstva — proti analfabetizmu, pomoč stradajočim, gospodarski razvoj nerazvitih dežel). V ta namen je moderni čas rodil tudi v Cerkvi celo vrsto nacionalnih in internacionalnih organizacij.

Obenem je splošna povezanost po informacijah v vesoljni Cerkvi omogočila velike internacionalne prireditve na svetovni ravni, kot so različni svetovni kongresi: evha-

ristični, teološki, mariološki, pastoralni, pedagoški, laičnega apostolata itd.

Od vesoljnih koncilov nobeden doslej ni bil v toliki meri res vesoljen, kot je bil to zadnji, kar je omogočila moderna družba.

Cerkev je vesoljna in edina, t. j. med seboj povezana s trdno vezjo iste vere in medsebojne ljubezni, poleg avtoritete. Nikdar ni bila ta zavest v Cerkvi tako splošna in živa in Cerkev res zavestno vesoljna kot danes. In to so omogočile pridobitve moderne tehnične družbe.

4. Cerkev ima od Kristusa poslanstvo oznanjati njegov nauk vsemu svetu, vsem narodom.

CERKEV PRED VSEM SVETOM

Nikdar Cerkev ni bila tako vidna pred vsem svetom in vsaj s svojo eksistenco in svojo dejavnostjo pridigala vsemu svetu, kot je to danes. Pomislimo le na čas zadnjega koncila. To misel je poudaril tudi papež Pavel VI. v svojem nagovoru v dvorani Združenih narodov, kar je bil tudi edinstven dogodek v dvatisočletni zgodovini Cerkve.

5. Medsebojno poznanje in povezava ljudi različnih misli in nazorov v moderno družbo prinaša medsebojno strpnost in spoštovanje kljub različnim nazorom, nek nazorski in življenjski pluralizem.

V veliki meri se pod istim vplivom tudi v Cerkvi v rečeh, ki niso jasno obsežene v obveznem nauku

ali z njim v nujni zvezi, uveljavlja duh strpnosti in uvaja nek pluralizem narodov. To dopušča in brani celo zadnji koncil, ko prepoveduje, da bi si kdo za tako svoje svobodno mnenje lastil avtoriteto Cerkve. (Konst. o Cerkvi v sed. svetu 43, 3). To pomeni, da v stvareh, ki ne spadajo pod avtoriteto Cerkve, mnenja morejo biti različna.

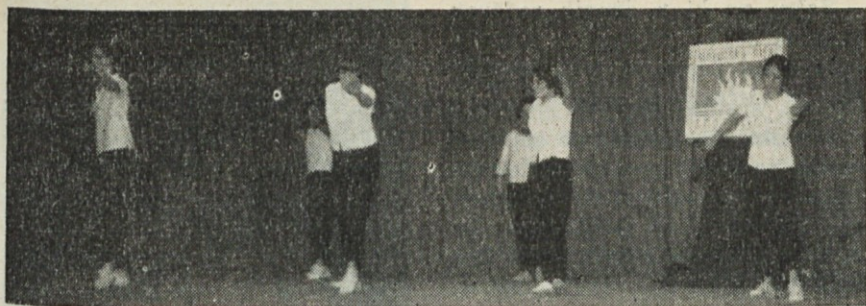
To stališče naj vodi k vedremu dialogu v Cerkvi.

V odnosu do ljudi zunaj Cerkve pod istim vplivom prihaja do strpnosti, medsebojnega cenjenja in spoštovanja. Včasih smo v vsem, kar je zunaj Cerkve, bili vajeni gledati predvsem le negativno in smo zavzemali predvsem odklonilno stališče. Danes po globljem medsebojnem poznanju in spoštovanju upoštevamo tudi in morda najprej pozitivno. In to stališče nas združuje. Tako je prišlo v odnosu do nekatoliških kristjanov do iskrenega ekumenizma, težnje po čim popolnejši edinosti Kristusovih učencev. V odnosu do drugih verstev pa se tudi uveljavlja cenjenje religioznih vrednot, ki jih ta verstva vsako v svoji meri vsebujejo (prim. Okrožnica Ecclesiam suam).

Celo do brezvercev Cerkev ne zavzema zgolj odklonilnega stališča in kljub njihovi zmoti skuša razumeti njih subjektivni položaj.

Cerkev se danes do vseh zunaj postavlja v pozitivno stališče naklonjenosti, ki pripravlja, kolikor je od nje odvisno, pot do iskrenega dialoga.

Dr. Franc Gnidovec

Z A M L A D I N O

Dekleta

Dekleta so ljubka podoba naše matere iz časa, ko je imela njihova leta.

Naj so nizke ali visoke postave, svetlih ali temnih las — privlačne so, snažne in zdrave, in Bog sam se gotovo smehlja, kadar jih moidoče gleda.

Šele pozneje, ko boš večji, boš med njimi odkril tisto, ki bo tvoja žena.

Danes jih preprosto imej za ljubeznive tovarišice.

Zgrešena vzgoja nas je le prevečkrat učila gledati v ženski samo priložnost za greh, namesto da bi v njej našli vir dragocenosti.

Toda dekleta — sestre, sestričnice, prijateljice ali znanke — so tovarišice našega življenja, kajti v našem krščanskem svetu živimo drug ob drugem na isti ravnini.

Tovarištvo med fanti in dekleti je nekaj silno kočljivega; obnašati se nam je pametno in vsakdo bodi v ravnanju iskren.

A zatrdno bi bila nemajhna napaka prezirati prave mladenke, ta božji dar.

Lastna jim je krepost čistosti; izžarevanje le-te je v prid nam, ki se moramo trdo bojevati, da prav to čistost ohranimo.

Če se znajo obdržati na svojem mestu — in le od njih je odvisno, da se v njihovi navzočnosti fantje prav vedejo —, je njihov vpliv lahko odločilen.

Vsak ima ob morski obali ali v kopališču priložnost opazovati, kako se fantje skušajo pred njimi postaviti. Zadosti je en občudujoč pogled, en nasmeh, da podžge njihovo samoljubje, jim dá premagati strah in jih spodbude, da se vržejo z najvišje odskočne deske.

Zakaj ne bi v drugih zadevah prav ta pogled in prav ta nasmeh dala temu fantu za življenje več luči in močnejšega zagona?

Zavzetost za razgled po odprtem morju nas vodi proč od močvirnatih obal. Navzočnost deklet odganja surovost in neolikanost. So dekleta, ki so sposobna, da razdraženi duši dobesedno vrnejo jasnost.

Mi smo neokretni in neuglajeni, one pa nas prisilijo, da postanemo vljudni in ljubeznivi. Njihova očarljivost dviga in vzpostavlja naše ravnotežje.

Preveč razumarski smo. Dekleta dojamejo v hipu, s srcem, kar mi naporno razčlenjamo z razumom. Njihova prisotnost pomirja. So nasmešek in miloba na našem bojnem polju.

Moj Bog, stori, da bodo naše sestre — dekleta — skladnega telesa, smehljajoče in da se bodo oblačile z okusom.

Stori, da bodo zdrave in prosojne duše.

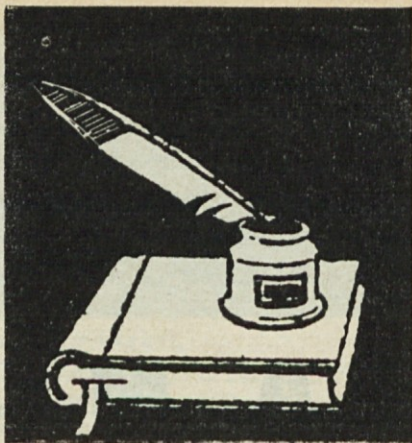
Naj bodo čistost in ljubkost naših trdih življenj.

Naj bodo preproste, materinske, brez zvijačnosti in namigavanj.

Stori, da se med nas ne bo vtihotapilo nič zlega.

Naj bomo eni za druge vir notranjega bogastva, ne pa pregreh.

Guy de Larigaudie

Mladinska pošta

Pred nekaj dnevi sem se vrnila s počitnic. Bilo je lepo. Vesela sem in staršem hvaležna za štirinajst dni v majhnem planinskem letovišču. Povedala bi vam rada to zanimivost. Na počitnice sem šla s prijateljsko argentinsko družino. Imajo tri hčerke in dva fanta. Šle smo skupaj gospa, dve hčerki in jaz. Z dekletoma smo si res prijateljice. Oni imajo tam svojo hišo. Bilo je prijetno. A nekaj sem pogrešala. Ob večerih nisem mogla slovensko peti kot prejšnja leta v slovenski družbi na počitnicah. To mi je manjkalo. Čutila sem, da kri ni voda in se je ne da zatajiti, četudi si v Argentini rojena Slovenka. Kaj pravite?

Imaš prav. Vse ljudi moramo skušati razumeti in spoznavati njih navade, vendar ne moremo in ne smemo zatajiti svojega lastnega bistva, če hočemo biti osebnosti, biti ljudje, usposobljeni za srečo in osrečevanje bližnjih.

Hodim tretje leto na univerzo. Tudi slovenskega življenja se udeležujem. Včasih bi želela, celo kričaje prosila, za večjo in usmiljeno dobroto, samo za dovezeto ljubezen. Večinoma starejši ne poznajo našega življenja na univerzi, pa bojev. Ne gre za narodna vprašanja, ta so deloma najlažja. Saj kozmopolitski Buenos Aires z odprtimi rokami sprejema vse mogoče narodnosti. Gre bolj za to: koliko jasne in vztrajne volje je treba, da se ohranimo na višini v moralnem in verskem življenju, in celo kot ljudje. Poleg tega vprašanje zakona in druge vprašanja. Je preveč zapleteno in težko? Morda zato, ker je resnično.

Morda te bolj razumemo kot si to predstavljaš, vendar mislim, da gre za vprašanje „stika“ med generacijami. Skušaj se odpreti sama in boš našla razumevanje. Starejši se teže približa mlajšemu, posebno če spoštuje njegovo samobitnost. Še piši, morda najdemo skupaj pot iz labirinta naše zaprtosti.

Končal sem srednjo šolo. Že prej sem premišljeval o poklicu. Veseli me tehnika. Obenem čutim v sebi tale dvom. Osebnostno ljubim tehnične poklice, a istočasno vidim vsak dan bolj ob vsakem koraku ljudi, ki čakajo ljubezni, dobrote, usmiljenja. Pomagal bi jim lahko kot zdravnik, duhovnik, advokat, filozof. Moram slediti potrebam sočloveka ali se smem odločiti po osebnem zanimanju?

Odločiti se moraš po sposobnosti in poklicu. Tudi kot inženir, kot mož

na mestu, boš mogel pomagati ljudem z ljubeznijo, dobroto in usmiljenjem, morda še na bolj originalen način. V vseh poklicih slavimo Boga in moremo služiti bližnjemu. Morda boš mogel tehniko kasneje poglobiti s filozofijo in boš znanstvenik na področju, ki ti ga je s podelitvijo naravnih darov nakazal Stvarnik.

Lansko leto sem končal ljudsko šolo. „Božje stezice“ se mi zde za otroke. Vem pa, da v meni še ni toliko fanta, da bi mogel s pravo koristjo brati na primer „Pripravo za zakon“ v mladinskem kotičku „Duhovnega življenja“. Rad pa berem Darnijelove zgodbe, ki opisujejo naše težave in pogruntavščine. Mislim pa, da že smem pisati v Mladinsko pošto, je prav? — Vprašal bi rad tole. Prijatelj mi je posodil neko revijo. Slike so bile zame neprimerne. Pokazal sem jo odkrito atu in mi je dejal, da moram revijo takoj pustiti. Ampak ker se nočem prijatelju zameriti, ker je sicer dober po srcu, ne vem, kaj naj naredim.

Zahvali Boga za dobrega ata. Revijo vrni prijatelju in mu povej, da takih revij več ne maraš. Povej mu, da Ti na ljubezen in zakon gledaš drugače. Če je prijatelj dober fant, mu boš s tem koristil, če pa fant le ni tako dober kot misliš, izguba njegovega prijateljstva ne bo tako huda. Ne pozabi moliti za fanta in zase.

„Pripravo na zakon“ v DŽ pa le korajžno beri in očeta vprašaj, če česa ne razumeš.

DANIJELOVE ZGODBE

23. OKTOBRA. Z Lucijo sva se sestala v mestu. Kratek sprehod; nato sva šla v kino, ne da bi izbirala film. Bila je stara kavbojska povest, a ji nisva sledila. Lucija je naslonila glavo na mojo ramo, in tako sva z roko v roki počakala konca in sanjala. Na povratku sem ji hotel povedati mnogo stvari. Imel sem že vse v mislih, kako ji bom izpovedal vso svojo ljubezen, svoje skrbi; da imam le njo in koliko mi ona lahko pomaga v mojih slabostih. Hotel sem ji razložiti svoje razočaranje nad življenjem. A sva govorila le vsakdanjosti. Ko sva se poslovila, sem bil odločen, da se pogovorim o vseh teh težavah, pa sem se le z narejenim nasmehom poslovil od nje. Nisem še storil dvajset korakov, in že mi je bilo žal. A nazaj nisem mogel. Sedaj pričakujem, da bom lahko spregovoril ob drugi priliki, čeprav že v naprej vem, da bo znova isto.

25. OKTOBRA. Danes sem srečal patra. Govoril sem z Lucijo na cesti, in nisem opazil, da se nama je bližal. Ko sem ga zagledal, je bilo že prepozno, da bi se umaknil. Torej sem skušal ostati miren, čeprav sem čutil, da sem zardel.

„Dober dan, prijatelj Danijel; dober dan, mladenka.“ Podal nama je roke in se smehljal, vesel, da me zopet vidi. Jaz sem se oddahnil.

„Poznaš Francita iz tvoje šole?“

„Da, zelo dobro.“

„Imam naročilo zanj. Bi mu ga ti ponesel? Ko se vrne, stopita v mojo pisarno. Če mene ne bo, bosta našla pismo, na katerem bo pisalo ‘Franci’.“

Potrepljal me je po rami, podal roko Luciji in še rekel: „Lep par sta! Pa hvala!“

Ničesar se nimam bati. Pater je govoril kakor da je vse popolnoma v redu; kakor bi naju oba že dolgo poznal. Zdi se mi, da bi lahko bila dobra prijateljja, in bi mu lahko zaupal svoje težave.

27. OKTOBRA. Kmalu bodo Vsi sveti in seveda kratke počitnice v šoli. Izrabil jih bom, da se malo odpočijem. Doma bom moral tudi urediti svojo knjižno omaro, in še mi mora ostati malo časa za sprehode.

30. OKTOBRA. Ves dan me je bolela glava, tako da nisem mogel nič narediti. In mama seveda stalno sitnari.

„Te še vedno boli glava? To ni normalno; dobro bi bilo, da bi šel k zdravniku.“

Vedno kadar me boli glava, moram slišati isto pesem; to je grozno, saj nimam pravice niti, da sem v miru bolan.

VI SVETI. Vsakoletni dolgčas: naši rajni. Vendar sem danes pri pridigi slišal, da je to dan veselja ob spominu na tiste, ki so že odšli in večno prebivajo pri Bogu. Mi pa naredimo iz tega dan žalosti. To je nesmiselno.

In to ni edina nesmisel te okamenele vere naših starih. Se mi zdi, da če bi bil jaz zares kristjan, bi hotel nekaj bolj živega in veselega. Če vera ne družijo, je slaba.

Danijel ponovno obsoja. Zadržanje teh, ki ga obdajajo, mu daje povod za to. Nekateri so indiferentni, drugi se držijo le zunanjih obredov, mnogi pa se nazivajo kristjani, a v osebnem življenju tega ne potrdijo. Danijel že občuti, da je vera nekaj več, kot le kup obredov in seznam zapovedi; krščanstvo je predvsem celotno življenje v popolni predanosti in izvrševanju verskih načel. Vendar bo Danijel pozneje sam priznal, da je lahko obsojati druge in s tem prikrivati lastne napake.

(Priredil T. M.)

(Bo še.)

Vse je treba ljubiti: v hipu razcvelo orkidejo v pragozdu, krasnega konja, otrokovo kretnjo, dovtip, ženski nasmeh. Potrebno je občudovati vso lepoto, jo odkriti, tudi če je v blatu, in jo povzdigniti proti Bogu. Nikakor pa ne se nanjo navezati. Zakaj zgolj žarek luči je, mi pa smo ustvarjeni za sonce, ne za temno morje, po katerem se igrajo njega odsevi.

PRIPRAVA NA ZAKON

Kako naj si izberemo pravega življenjskega druga?

(Povzeto po knjigi „Tres para el matrimonio“, p. J. Miguel Miranda)

Najvažnejše za mlade ljudi, ki si želijo ustvariti lasten dom in družino je, da si znajo izbrati pravega življenjskega druga. Zakaj je ta izbira tako važna? Zato:

1. ker je zakon zveza za vse življenje, saj katoliška zakonca loči samo smrt. Zato izbira ne sme biti lahkomiselna, saj si zakonskega druga ne moreš menjati, kakor nanese. Vstop v zakon pomeni, da se do smrti navežeš na isto osebo, v sreči ali nesreči in kljub vsem neprilikam.

2. Zakonsko življenje je skupno življenje in z njim skupno veselje, ali žalost. Zakonca morata vse neprilike in vso srečo skupaj prenašati.

3. Zakonca ustvarita z zakonskim življenjem nov rod, za katerega je predvsem važna vrsta prednikov, zdrava kri, dobro ime.

4. Z vstopom v zakon nastane tudi duševna zveza med zakoncema. Vse zemeljske prilike in neprilike predstavljajo samo en tok v smeri v večnost. Duševna povezanost pomaga zakoncema, da svoje otroke vzgajata pravilno v spoštovanju in ljubezni. Kjer mož in žena drug drugega ne spoštujeta, kjer se duhovno ne ujemata — se to pozna pri

otročih. Notranji razdor staršev se prelije na otroke, ki zato svojih staršev ne morejo tako spoštovati, kakor bi bilo potrebno.

Modri priporočajo, da pri izbiri zakonskega druga nikdar nismo preveč previdni. Kadar stoji mlad človek pred tem tako važnim korakom, naj premisli:

1. Kaj si želi. Naše želje pa seveda ne odgovarjajo vedno povsod temu, kar v resnici potrebujemo. Mladi ljudje si pogosto življenjskega druga zamišljajo in želijo v določeni zunanji obliki (velikost, barva las in oči, poklic, izobrazba). Včasih pa te želje prav nič ne odgovarjajo njihovu lastnemu značaju in potrebam.

2. Kaj v resnici potrebuje. Zdravje, primerna izobrazba, podobna vzgoja, ista vera, pravilno razmerje v starosti.

V zadnjih letih je zelo v modi velika razlika v starosti med zakoncema, ko mož ženo presega za dvajset ali pa celo več let. Psihologi in zdravniki takšnim razlikam niso naklonjeni, kar podkrepujejo z različnimi dokazi.

3. Kaj lahko doseže. Včasih imajo mladi ljudje tako visokoletne sanje o življenjskem drugu, da tak-

šnega nikjer ne najdejo. Kaj potem? Naj se odrečejo zakonskemu stanu po katerem stremijo? P. Miranda svetuje, da naj se zadovoljijo s tem, kar najdejo, saj fanta ali dekleta z vsemi čednostmi in s samimi pozitivnimi lastnostmi nikjer ni. Zato naj si iščejo druga, ki ima največ teh pozitivnih lastnosti.

Kaj pri izbiri pomaga?

1. Božja pomoč. To dosežemo z vneto molitvijo, z odpovedjo in s prejemanjem zakramentov.

2. Osebnostno spoznanje napak in kreposti, tako svojih kakor osebe, katero si želimo prisvojiti oz. osvojiti.

3. Nasveti izkušenih ljudi, saj si mladi ljudje šestokrat niso na jasnem glede svoje izbire, posebno, kadar so še zelo mladi.

Svetujejo lahko:

a) starši. Starši se pa lahko poroki uprejo, ker imajo pravico, pa tudi dolžnost čuti nad odnosi svojih otrok. Upravičeno se upirajo, če vidijo težke ovire, neopravičeno pa, če ravna iz sebičnosti. Kadar so starši upravičeni, da se izbiri protivijo, morajo svoje pomisleke otroku na resen način razložiti. Otroci morajo te dobrovoljno poslušati in jim slediti, če uvidijo, da imajo starši prav. Če pa uvidijo, da starše vodi sebičnost in da njih pomisleki nimajo razloga, so upravičeni ostati pri svoji izbiri in odločitvi.

b) duhovni voditelj, ki lahko raz-

sodi, kadar nastane nesporazum med starši in otroci.

c) dober prijatelj more prav tako dobro in nesebično svetovati.

Kje naj si iščemo življenjskega druga?

Če bi srečne zakonce vprašali, kje in kako so spoznali zakonskega druga, bi nam povedali kaj zanimive reči. Kljub temu v glavnem velja nekaj skupnih navodil:

Ni priporočljivo, da si svojega življenjskega druga iščemo z oglasi po revijah in časopisih, čeprav tu in tam naletimo na srečen zakon, ki je bil po njih sklenjen. Vendar so ti primeri redki. Prav tako si ga ne izbirajmo na plesiščih in zabaviščih, saj niti okolica, niti prilike niso za to važno odločitev primerne.

Priporočljivo pa ga je iskati v zdravem okolju srečnih družin z njenimi družinskimi prazniki in zabavami.

Slovenci v zamejstvu imamo poleg vseh teh vprašanj še druga, ki se tičejo našega izrednega stanja. Saj je treba upoštevati še razne

druge odnose, kot verske, jezikovne in narodne, kulturne, podobno okolje, vzgoja itd.

Kakšna naj bi bila žena?

Bila naj bi res žena po značaju, obleki, smehu, hoji — z eno besedo žena v vsej svoji noši in svojem delovanju in vedenju. Bila naj bi ljubiteljica domačega ognjišča, pravno čista, delavna, ljubiteljica reda, dobro vzgojena, razumna, požrtvovalna, ponižna, vesela, varčna, dobra gospodinja, zvesta, snažna.

Kakšen naj bi bil mož?

Bil naj bi pošten, delaven, varčen,

nesebičen, dobro vzgojen, vesel, odkritosrčen, plemenit, spoštljiv, predvsem do svojih staršev.

Slabe lastnosti žene so, če je površna, lahkomišelna, lena, če poležava, če je sebična, častihlepna, klepetulja, če hodi na zabavišča, če bi bila nagnjena k alkoholu.

Mož naj ne bo pijanec, ženskar, igralec kart, postajač, skopuh, ljubosumen, len, razburljiv, oblasten, ošaben, slabo vzgojen, ločen od žene. Če svojih staršev ne spoštuje, če postopa, če si ne želi otrok in če je ponočnjak — ne bo nudil svoji družini srečnega življenja.

Ali sta idealna zaročenca?

1. Ali sta drug drugemu privlačna?
2. Ali čez dan mislita drug na drugega?
3. Ali sta oba iste vere?
4. Drug drugemu zaupata, čeprav sta krajevno ločena?
5. Poznata družini, iz katerih izhajata?
6. Se družini razumeta?
7. Ali vaša bodoča tašča in tast spoštujeta vajine dobre lastnosti?
8. Ali so zadovoljni z vajino poroko?
9. Ali so srečni in zadovoljni ob misli, da se bosta vključila v družino?
10. Ali oba ljubita otroke?
11. Ali delata skupaj načrte za bodočnost?
12. Priznavata, razumevata in popravljata vajine morebitne napake, ki bi vama škodovali v bodočem zakonu?
13. Ali imata vsaj v 90% isti okus, ali upoštevata želje drugega, v katerih ne soglašata?
14. Ali delata z veseljem v vsakem prostem času vse, kar je v prid bodočemu zakonu?
15. Ali lahko razpravljata o vsem, ne da bi se razburjala?

Vprašanja I.

I. ALI ZNAŠ OPAZOVATI?

1. Katere skupne lastnosti naj imata bodoča zakonca?
2. Katere so dobre in slabe lastnosti žene?
3. Katere so dobre in slabe lastnosti moža?

II. ALI ZNAŠ PRESOJATI?

1. Ali so npravne lastnosti potrebne?
2. Izberi si pet dobrih in pet slabih lastnosti. Zakaj se ti zdi jo takšne?
3. Kaj misliš o dekletu, ki je premalo „dekliška“? Te privlačujejo moderna dekleta?
4. Kadar se mladenič zaljubi, je bolj važna dekletova duševna ali telesna lepota?
5. Kakšen je zakon, če je eden od zakoncev brez vere? Ali nujno?
6. Ali žena lahko možu pomaga do prave poti v zakonu? Na kakšen način?

III. ALI ZNAŠ DELOVATI?

1. Kadar čutiš privlačnost do neke osebe — kaj te prevzema: njena telesna ali njena duševna lepota?
2. Ali pomagaš prijatelju, katerega privlači oseba s slabimi npravnimi lastnostmi, da premisli, preden se odloči?
3. Kako mu boš dokazal, da je v zmoti? Ali mu boš svetoval, jo zapusti? Ali mu boš dokazal v kakšni nevarnosti je?

Ali mu boš omenil dobre lastnosti drugih deklet?

Vprašanja II.

I. ALI ZNAŠ OPAZOVATI?

1. Zakaj je dobra izbira življenjskega druga tako važna?
2. Katera so glavna pravila za pravo izbiro?
3. Kaj veš o Božji pomoči, o osebnem presojanju, o nasvetih staršev, prijateljev?
4. Kje je pravi prostor, da si izbereš zakonskega druga?

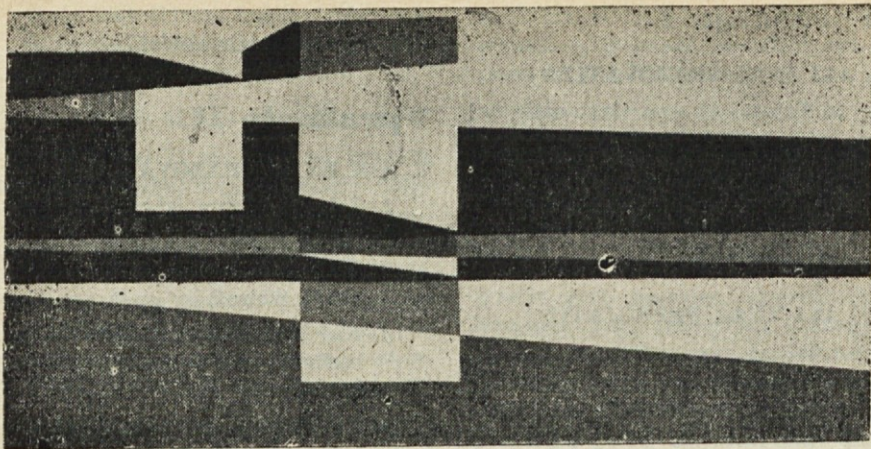
II. ALI ZNAŠ PRESOJATI?

1. Kaj je pravilneje — naj odloča srce ali razum?
2. Kaj sodiš o ženitvovanjskih oglasih v časopisih?
3. Kaj sodiš o plesih in zabaviščih?
4. Kaj sodiš o zdravem družinskem okolju, družbi prijateljev, o istem kraju? Vpliva ugodno na izbiro zakonskega druga?

III. ALI ZNAŠ DELOVATI?

1. Kaj bi storila, če bi se tvoji starši upirali dati privoljenje za poroko, ker jim tvoj izvoljenec ni všeč?
2. Kaj bi svetoval prijatelju, kateremu starši odsvetujejo izvoljenko?
3. Beri knjigo Pierre L'Ermite „Nočem duhovnika med nama“ in si naredi izvleček.

Priredila P. D.

Poteze ruske duhovnosti

Najmočnejša skupina nezeditenih kristjanov je ruska pravoslavna Cerkev. Pa ne le po številu, tudi po vplivu v pravoslavju zadnjih stoletij.

Da jo bolje spoznamo, se zaustavimo danes na posebnostih in najlepših potezah ruske duhovnosti, vsaj kakršna se je razvila do ruske revolucije.

ZELO VPLIVA BOGOSLUŽJE

Večkrat se sliši, da je vzhodno duhovno življenje popolnoma različno od zahodnega. Trditev je pretirana. Tudi na Vzhodu se čuti razlika, neka napetost med zunanjim življenjem Cerkve in zasebnim življenjem vernikov. So pa v ruski duhovnosti neke posebnosti.

Prva takšna posebnost duhovnega življenja vzhodnih kristjanov je vpliv bogoslužja, liturgije, na osebno pobožnost. Vernik vzhodne Cerkve je vedno razumel jezik, v katerem je duhovnik opravljal daritve. Zato ni nastal prepad med bogoslužjem duhovnika in pobožnostjo vernika. Med bogoslužjem so verniki spremljali vse duhovniške molitve. Niso potrebovali molitvenikov, niso molili rožnega venca ali svojih molitev. Nasprotno, že kar hitro, že v mladosti so znali na pamet dolga bogoslužna bedila, pa tudi besedila večernic in jutranjic. Zato so tudi njihove domače pobožnosti zgrajene kakor duhovniške molitve. Če hoče vernik vzhodnega obreda moliti za pokojne, vzame kratke jutranjice za pokojne. Če za bolnika — vzame

jutranjice v čast Kristusu ali Materi božji ali sv. Pantelejmonu ali kateremu drugemu večjemu svetniku.

Tako v vzhodni cerkvi ni križeva pota ali blagoslovov ali rožnega venca ali molitev za odpustke.

SAMOSTANSKE MOLITVE

Druga posebnost je vpliv samostanskega bogoslužja, ki je bilo posebno slovesno. Samostanske dnevne molitve so postale vzor vsem molitvam in edino veljavna oblika pobožnosti. Tako službo božjo so prevzele tudi župnije ali parohije.

VELIKONOČNO VESELJE

Tretja posebnost vzhodne duhovnosti, ki jo želi tudi v zahodno Cerkev vpeljati nova liturgična konstitucija, je v tem, da je vsa prežeta z velikonočno skrivnostjo kot vzhodna liturgija sploh. Veliki četrtek in petek se obhajata s tako močjo, da vernika čisto prevzame. Toda najbolj je poudarjena Kristusova zmaga nad smrtjo in hudobijo. Zaradi Kristusovega slavnega telesa že sedaj napolnjuje pravoslavne brate med velikonočnim bogoslužjem izredno veselje. Ne obhajajo le Jezusovega vstajenja, ampak doživljajo začetek svojega. Zato tudi brezverci na Veliko noč težko ostanejo doma, ker je skupna radost v cerkvi tako vabljiva. Ko se je npr. oglasilo s 600 moskovskih cerkva na tisoče zvonov, se je nad velemestom razlilo velikonočno navdušenje. Zvonili so prostovoljci, da naznajo veselje vsemu svetu.

ROMAR TRPI IN HREPENI

S tem prepričanjem o zmagi nad smrtjo in hudobijo se je vsadila v srce Rusov četrta posebnost: zavest, da je vse na svetu tako minljivo. Da je torej potrebno trpeti. Ta svet bo prešel in se bo moral umakniti novemu povečičanemu Kristusovemu svetu. Zato je hrepenenje po tem še skritem, vendar že resničnem prihodnjem svetu peta posebnost ruske pobožnosti. Najbolj jasno se kaže na zunaj v takoimenovanem „straničestvu“ ali romanju. Vse do revolucije 1917 je bilo to straničestvo zelo razširjeno. V nekih oblikah še danes živi, čeprav ne tako množično in dolgotrajno. Ruski romar gre od božje poti do božje poti s posebnim hrepenenjem in z veliko notranjo gorečnostjo, da bi se čim bolj približal Bogu, sodeloval v čim več bogoslužjih, poljubil čim več ikon. Ne miruje, dokler ni pozdravil skoraj vseh božjih poti po Rusiji. Teh je pa mnogo. Najbolj znamenita je pri samostanu Sv. Trojice blizu Moskve, kjer je grob sv. Sergija; potem samostan na otoku Solokvi v Belem morju, daleč na mrzlem severu, kjer je strogo živel sv. Sergij; in pa samostan votlin v Kijevu.

SREČANJE S SVETNIKI

Šesta posebnost ruske duhovnosti je želja vernikov, da se srečajo s svetimi možmi, ki so jih iskali in našli predvsem v samostanih. Ni so gledali na dolga pota, le da do-

be blagoslov in kakšno tolažilno besedo iz ust takšnega meniha. Božji človek je privlačil ljudi, ker so hrepeneli po Bogu. Te menihe so imenovali starce. Romarji so se često zaupali starcu in v strogi pokorščini izvajali njegove nasvete.

POSEBNO LJUBIJO IKONE

Sedma pomembnost ruske duhovnosti je izredno češčenje svetih podob ali ikon. Preden romarji počastijo starodavne ikone, se postijo. Preden ikone poljubijo, pred njimi večinoma poklekujajo. Pred njimi prižigajo sveče. Večkrat jih jemljejo iz cerkve in nosijo domov, kjer bodo opravljali domače pobožnosti. V ruskih domovih stoji v kotu ikona, pred katero gori noč in dan svetilka. Kdor vstopi v sobo, se najprej prikloni ikoni, potem šele gospodarju hiše. Neke ikone so posebno slavne. Tako Iverska ikona Matere božje na Rdečem trgu, kjer so se pred revolucijo neprenehoma zbirali ljudje, duhovniki so pa neprenehoma opravljali božjo službo. Slavna je

ikona Vladimirske Bogorodice, o kateri bomo posebej slišali. Češčenje ikon ne gre sami podobi, marveč osebi, ki jo podoba predstavlja. Tako je razglasil 7. in zadnji vesoljni cerkveni zbor, ki ga pravoslavni še priznajo.

SPOKORNIKI

Nadaljnja posebnost ruske duhovnosti je veliko spoštovanje do tistih, ki so zaradi Kristusa postali nespametni. Imenovali so jih „Jurodivje“. Njih življenje je bilo polno trpljenja. Sredi ostre zime so hodili na pol goli in bosi, in so jemali nase še druge pokore. Ti spokorniki so imeli veliko oblast tudi nad samimi carji. Tako je eden od njih pregovoril carja Ivana Groznega, da ni šel na maščevalen pohod proti mestu Pskovu.

Spoštujmo ljudstvo, ki je tako hrepenelo po Bogu. Molimo zanj. Pridružimo se ljudstvu, ki tako časti Marijo. Počastimo jo tudi mi. In molimo za zedinjenje.

Franc Svoljšak DJ

Ker smo zgneteni iz večne snovi, si uporno in obupno prizadevamo graditi trajne stvari. Ni brez vzroka, da občutiš tako veliko veselje, kadar dobiš otroka ali postaviš poslopje. Toda rodovi so samo mostiči. Zato je na tem svetu toliko razočaranja.

Mariborski škof v ZDA

Po srečno končanem potovanju po ZDAmerike in Kanadi septembra 1968, kjer sem obiskoval slovenske izseljence, sem se 19. 9. srečno vrnil v domovino. Vsem duhovnim sobratom, redovnikom in redovnicam ter vsem vernikom pošiljam iskren pozdrav in blagoslov. Čisto na kratko bom opisal potek potovanja.

ZAGREB —

ZÜRICH —

NEW YORK

23. oktobra sem iz Zagreba preko Züricha v Švici dospel v New York, kjer so me na letališču sprejeli slo-

venski rojaki, predvsem g. župnik Jožef Varga, ki me je na ameriškem potovanju spremljal. Obiskal sem slovensko župnijo sv. Cirila, ustanovljeno 1912. leta. Naslednji dan, v soboto, sem imel zanje sv. mašo z nagovorom. Ker je bila sobota, se je moglo zbrati le okr. 100 vernikov. Iz N. Yorka sem še isti dan odpotoval v Bridgeport, 60 milj (100 km) severno od N. Yorka. Tu je večja skupina strnjeno naseljenih slovencev, večinoma prekmurcev. Imajo svojo župnijo, lepo cerkev sv. Križa in župnišče. Cerkev je bila zgrajena 1912. leta. — V nedeljo 25. 8. smo imeli lepo cerkveno slovesnost, popoldne pa družabno prireditev "pik-

nik" na prostem, ograjenem prostoru ob cerkvi. Naslednji dan sem obiskal grobove slovenskih duhovnikov, ki tukaj počivajo (Juranovič, Farkaš, Kuhar). Nato sem se vrnil v N. York ter ogledal največje znamenitosti tega velenesta, ki je drugo največje mesto na svetu; palača združenih narodov ter najvišji nebotalnik s 130 nadstropij (visok ok. 500 m).

WASHINGTON

V ponedeljek 27. 8. sem s spremljevalcem odpotoval v Washington, glavno mesto ZDA. Tu je le manjša skupina Slovencev, ki pa so zelo podjetni in delavni. Uspelo jim je dobiti prostor za ureditev slovenske kapele v veličastnem ameriškem narodnem svetišču Brezmadežne. Kapela bo posvečena brezjanski Materi božji in končana v l. 1970.

Naslednja dva dneva sem ogledal znamenitosti tega mesta, ki velja za najlepše mesto ZDA. Obiskal sem tudi tamkajšnjega nadškofa kardinala O'Boyle in še pokopališče Arlington, kjer počivata oba brata Kennedy-ja. To je sedaj pravi romarski kraj. — Zvečer smo imeli slovensko sv. mašo v Marijinem svetišču v že dovršeni kapeli nasproti slovenske. Pri maši je bilo lepo slovensko petje in govor. Nato je bil poslovilni slovenski družabni večer.

CLEVELAND

Naslednji dopoldan je bil še posvečen kratkemu ogledu washingtonskih muzejev in galerij. — Popoldne 30. 8. sva s spremljevalcem odletela

v Cleveland, milijonsko mesto, kjer živi največ Slovencev (okr. 80.000). Tu so bile 4 slovenske župnije. Sedaj so še tri: Sv. Lovrenca (župnik Jožef Varga), Sv. Vida (župnik prel. Alojzij Baznik, ameriški rojak) in Marija vnebovzeta. V nedeljo 1. 9. smo imeli slovensko romanje v clevelandskem Lurdu. Zbralo se je okrog 100 slovenskih rojakov. Po sv. maši je bila družabna prireditev s kosilom v slovenskem domu.

LOS ANGELES

V ponedeljek 2. 9. sem z letalom odpotoval v Los Angeles na zahodni obali Amerike. Vožnja je trajala 4 ure ok. 3500 km daleč. Tu me je sprejel župnik Frank Horvat, ki deluje v Hotiwandi, majhni župniji ok. 100 km zahodno od Los Angelesa. Tu je zgradil cerkev in šolo, ki nosi ime po Slomšku (Anton Martin Slomšek's school). Pripisuje priprošnji b. sl. Slomška, da mu je uspelo dobiti slovenske šolske sestre za učiteljice na tej šoli. Kraj je angleški. Pač pa je v Los Angelesu in okolici raztresenih več Slovencev, ki so me prišli pozdravit v Hotiwando.

SAN FRANCISCO

V sredo 4. 9. sem obiskal S. Francisco, oddaljeno proti severu blizu eno uro vožnje z letalom. Tu je veliko slovenskih rojakov in dve slovenski župniji. Več slovenskih duhovnikov deluje tukaj. Prišli so me pozdravit. Po kratkem ogledu mesta, ki velja za drugo najlepše mesto v ZDA sem se še isti večer

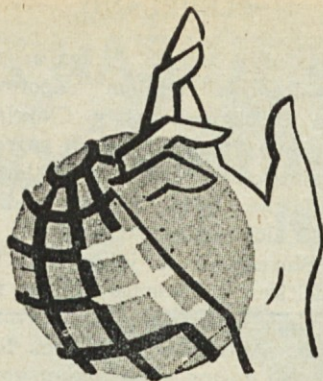
vrnil v Hotiwando. Naslednji dan sem pa v družbi treh slovenskih duhovnikov obiskal San Diego, škofijsko mesto, tamkajšnjega škofa in znameniti Disneyland velikanski park z raznimi zanimivostmi in igrišči (podobno kot dunajski Prater).

TORONTO

V petek 6. 9. sem še ogledal milijonsko mesto Los Angeles, nato pa se vrnil z letalom nazaj v Cleveland. V soboto 7. 9. sem odrinil v spremstvu g. Varge v **Kanado**, v mesto **Toronto** ob Ontarijskem jezeru. Še isti večer sem imel sv. mašo in birmo v New Toronto (78 birmancev); nato pa je bil v cerkveni dvorani prijeten družabni večer ("banket"). Na malo Gospojnico 8. 9. sem imel božjo službo za rojake v Toronto. Govoril sem pri treh sv. mašah. Zadnja je bila glavno opravilo. Nato zopet družabni sestanek s kosilom v cerkveni dvorani. Isti dan popoldne sem obiskal še rojake v Hamiltonu. Tudi tu je bila cerkvena slovesnost s sv. mašo. V vseh treh krajih imajo Slovenci svoje župnije. Prvi dve vodijo gg. lazaristi, zadnjo pa salezijanec dr. Tomc.

MILWAUKEE

Naslednje jutro (9. 9.) smo z avtom odpotovali mimo niagarskih slapov v mesto **Buffalo**, odtod pa sva s spremljevalcem odletela v **Milwaukee**, milijonsko mesto, severno od Čikaga, kjer je veliko število slovenskih rojakov (25.000), zaposlenih v industriji. Imajo dve slovenski

župniji. Eno (sv. Janeza Evangelista) vodijo očetje frančiškani, drugo (Marije Pomočnice) svetni duhovnik (dr. Steničar). V prvi smo imeli naslednji dan večerno sv. mašo. Zbralo se je veliko število slovenskih rojakov. Po sv. maši je bila zopet lepa družabna prireditev v cerkveni dvorani in slovo iz Milwaukeeja.

MARQUETTE

Iz Milwaukee-ja smo naslednji dan 11. 9. odrinili z avtom proti severu ob michiganskem jezeru v kraje, kjer je deloval sl. b. Friderik Baraga. Zvečer smo dospeli v **Marquette**, Baragovo škofijo. Tu je njegov grob. Po prihodu sem daroval sv. mašo ob njegovem grobu. Drugi dan 13. 9. smo z avtom obiskovali kraje ob Gornjem jezeru, kjer je deloval Baraga ter dospeli do večera na kraj jezera (Fond du Lac) in ob njem mesto Duluth. Tukaj ni Slovencev. Deluje pa več slovenskih duhovnikov (9), ki so me prišli pozdravit.

Naslednji dan 13. 9. sva s spremljevalcem z letalom odpotovala preko Chicaga nazaj v Cleveland. Tu je bila v nedeljo 15. 9. največja slovesnost za Slovence, 75 letnica župnije Sv. Vida. Župnijo vodi g. prelat Alojzij Baznik, ameriški rojak. Slovesnosti se je udeležil tudi domači škof g. Easeman. Po sv. maši je bila zopet v cerkveni dvorani družabna prireditev s kosilom. Navzočih 750 gostov, s številnimi govori in pozdravi.

JOLIET — CHICAGO

Zadnje dni bivanja v Ameriki sem še uporabil za obisk rojakov v Joliet blizu Chicaga in samega Chicaga. V Jolietu imajo Slovenci svojo župnijo. Nedaleč odtod je Lemont, manjši kraj, kjer je sedež slovenskih frančiškanov (komisariata); tu imajo „ameriške Brezje“ in Bled, seveda v miniaturni. V bližini imajo slovenske šolske sestre samostan in šolo (višjo šolo za dekleta). Tu in v Jolietu sem bil v ponedeljek 16. 9. V torek in sredo pa sem bil v Chicagu. Tu je 50.000 Slovencev, skupno z okolico pa 150.000. V Chicagu vodijo frančiškani slovensko župnijo Sv. Štefana. — V Chicagu sem bil sprejet pri g. županu. Imenovan sem

bil za častnega občana tega mesta. kar je bilo seveda le počastitev in priznanje zaslug, ki jih imajo slovenski rojaki v Chicagu.

POSLOVILNI VEČER

Zvečer tega dne 17. 9. je bila še zadnja cerkvena slovesnost v Chicagu, pri Sv. Štefanu. Zbralo se je zelo veliko število Slovencev. Peli smo slovenske litanije Matere božje. Nato je bil ganljiv poslovilni večer v cerkveni dvorani z glasbenimi točkami in številnimi pozdravi. Prenočil sem zopet v Lemontu. V sredo sem se pripravil na odhod. Po kratkem ogledu Chicaga so me rojaki spremili na letališče, kjer je bilo zadnje slovo. Ob 7. zvečer je prišel ponočni polet proti Montrealu v Kanadi in odtod naprej z istim letalom naravnost do Zürichu v Švici. Dospeli smo ob 11 dopoldne. Zvečer 19. 9. sem zopet pozdravil Maribor.

Na vsem potovanju me je navdajalo globoko veselje, ko sem videl, da so naši rojaki po večini ohranili globoko vero, ljubezen do Matere božje in vdanost do Cerkve, pa tudi ljubezen do slovenskega jezika. Posebno globok vtis je napravila name požrtvovalnost ameriških rojakov in sploh ameriških katoličanov, ki imajo na posameznih župnijah lastne šole in jih tudi sami vzdržujejo.

Kmetova in redovnikova molitev bi morala biti ista: „Moj Bog, stori, da bom zvest svojemu poklicu.“ Eden se mora truditi, da je dober redovnik, drugi, da je dober kmet. Njuni usodi nista različni. Vsakdo se spopolnjuje, ko daje svojemu delu svoje sposobnosti in darove in tako dela v božjo slavo.

VERA IN ZNANOST SI NASPROTUJETA ? ? ?

S. A. Bral si, da vera in znanost nimata nič skupnega.

„Znanost“ zlasti Francozom pomeni večinoma samo naravoslovne vede, tiste namreč, ki raziskujejo samo čutno zaznatni svet pojavov, a se ne zanimajo za tisto, na čemer ti pojavi slonijo kot na svojih zadnjih temeljih. Če pravimo samo takšnim naravoslovnim vedam znanost, potem nas seveda znanost sploh ne more privedi do spoznanja nadčutnih stvarnosti, posebej ne do spoznanja Boga, ki je zadnje počelo vsega, kar biva. Boga namreč resnično ni mogoče odkriti z nobenim čutnim spoznanjem, z nikakimi daljnogledi ali drobnogledi. Bog je „zadaj“ za vsemi temi čutno zaznatnimi stvarnostmi. Pravimo „zadaj“, čeprav je Bog navzoč s svojo stvariteljsko in vzdržujočo močjo vsak trenutek tudi v vseh vidnih rečeh in pojavih — „zadaj“ zato, ker o ničemer, kar zaznamo s svojimi čuti, kolikor je čutno, ne moremo reči: „To je Bog“. Razumsko na božje bivanje le sklepamo, kar vidimo, da so vse čutno zaznatne stvarnosti take, da nimajo in ne morejo imeti zadnjega razloga same v sebi; brez zadnjega razloga pa ne morejo bivati, kakor ne more ura obstajati brez urarja, pa naj bi tistega urarja tudi nikdar ne bili videli.

Če torej kdo trdi: „Znanstveno ni mogoče priti do prepričanja o božjem bivanju“, se je treba vprašati, kaj misli pod besedo „znan-

stveno“. Če misli na naravoslovne, izkustvene znanosti, potem je njegova trditev pravilna. Popolnoma napačna pa je njegova trditev tedaj, če hoče trditi: „Razumsko ni mogoče priti do spoznanja o božjem bivanju.“

V življenju je nešteto stvari, ki smo o njih popolnoma prepričani, a jih nismo spoznali s tistimi sredstvi, ki jih uporabljajo naravoslovne znanosti. Očetova in materina dobrota, poštenost in požrtvovalnost v odnosu do otrok — to npr. ne more biti predmet naravoslovnih posku-

sov in računov, tega ni mogoče meriti z nikakimi aparati in številkami; pa je vendar vsaj tako resnična stvarnost kakor sestavljenost rastlin iz raznih celic, molekul in atomov. Shakespearov Hamlet odgovarja človeku, ki je zaverovan le v naravoslovje in matematiko: „Tisočere stvari so na svetu o katerih se vaši šolski modrosti niti ne sanja!“

MOŽ NOČE VEČ OTROK

K. L. iz ZDA... Imam dva otroka. Mož pravi, da je to dovolj za današnje čase... Nočem splava... V hudi stiski sem... Kaj naj storim?

Rešitev je tudi za vas, samo nekaj poguma je treba. Vtis imam, da ne upate možu ničesar ugovarjati. Če ne dela prav, imate pravico in dolžnost, da mu to poveste. Če dela greh, vas ljubezen do njega obvezuje, da ga odvrčate od greha, kolikor morete.

Kaj storiti? Moža morate najprej prepričevati, da je njegovo gledanje na število otrok zgrešeno. Taka matematika nas bo privedla na rob narodne smrti in v razkroj družinskega življenja.

Seveda ni nikjer rečeno, da morajo biti vse družine številne. Rečeno pa je, da o številu otrok ne sme odločati egoizem in pesimizem, temveč velikodušnost v spolnjevanju božjega načrta.

Ker ne omenjate kakšnih bolezni, hude stanovanjske stiske ali dru-

gih upravičenih razlogov, sem prepričan, da bi vidva lahko imela še kakšnega otroka. Če pa res ne morete imeti več otrok, kot kristjana ne smete izbirati tistih načinov regulacije rojstev, ki jih je Cerkev obsodila. Zato je razumljivo, da vam spovednik ni mogel dati odveze. — Pojdite še enkrat k spovedniku, ki vam bo razložil, katere načine Cerkev dopušča. Po tem se ravnajte. Moža pa prosite obzirnosti. Če vas ljubi, se bo vsaj trudil, da bi vam ustregel.

SKRBI MLADEGA DEKLETA

MIRANDA. Zelo sem potrta, ker nisem lepa. Gledam se v zrcalu in vidim na sebi sto napak, ki jih pri svojih tovarišicah ne opazim. Kar sram me je iti v družbo. Vedno bolj se zadržujem doma, saj ne spadam med svet. — Morda se vam bo moje pismo zdelo nespametno, pa vendar prosim, da ga ne vržete v koš in da mi vsaj nekaj poveste v tolažbo.

Draga Miranda — komaj 17 let si stara, pa imaš tako črne misli. Nikar! Najprej pomisli, da imaš življenje, ki tolikim ni bilo podarjeno. Ali ne bi že zaradi tega morala biti vesela? Imaš tudi vero. Toliki je nimajo, ali so jo izgubili. Se ti ne zdi, da je tudi to vir radosti? Starše imaš. Morda niso prav taki, kakršne si jih želiš. Imaš jih pa le in nisi sirota, kot so toliki otroci pri nas in po svetu. V šolo lahko hodiš. Koliko je nepismenih ljudi na svetu, ki niso imeli prilike za izobrazbo. Ti jo imaš. Tudi lačna nisi. Ali veš, koliko mi-

lijonov ljudi na našem planetu se niti enkrat na dan ne nasiti? Oči imaš, ki vidiš. Veš za slepe in za njihovo bolečino in težave? Ti lahko hodiš in skačeš. Morala bi videti tiste, ki nikdar ne storijo niti enega koraka. (V revijah lahko bereš v rubriki Dopisovanje o takih prizadetih bolnikih.) In tako bi ti lahko še in še našteval, kaj vse imaš, na kar pozabljaš. Misliš samo na to, česar nimaš. Ali ni to pravzaprav Bogu storjena krivica?

Glavni vir tvojih težav je, kot praviš, da nisi lepa in priljubljena. Veliko je ljudi, tudi deklet seveda, ki se ne more pohvaliti z bogve kakšno lepoto. Pa verjemi, da so zelo lepa. Naše matere, ki so že ostarele, vsekakor niso lepoticke. Nagubane so, nekoliko že upognjene, morda brez zob — pa so za nas najlepše žene na svetu. Zakaj? Zato, ker skozi njihovo uvelo kožo obraza sije velika dobrota in požrtvovalnost, ki je dozorevala skozi desetletja. Z vsakim človekom je tako, tudi z dekletom. Lepa je ali pa bo, če bo dobra. Same telesne lepote se človek hitro nagleda. Pomisli! Mati nekega otroka bi bila izbrana za miss Evrope. Svojega otroka bi pa puščala samega, brez hrane, brez vzgoje in vsega, kar otrok potrebuje. Le kaj bi temu sinu ali hčeri koristila in pomenila materina telesna lepota? In kaj bi ona sama imela od svoje lepe zunanjo-
sti, ki tako ali tako hitro mine?

Telesna lepota je torej pristna šele takrat, kadar jo preveva dobrota. Ni tako grdega človeka, da ga dobrota ne bi naredila privlačnega.

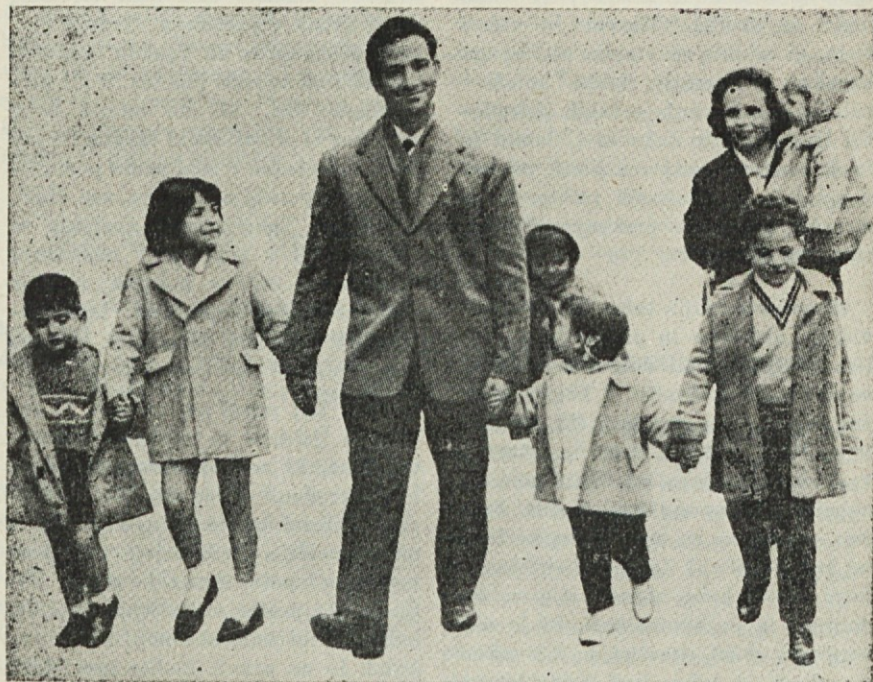
In ni takega lepotea, ki ga hudobija ne bi skazila.

Ali že slutiš odgovor na svojo težavo? Telesno nisi lepa (trditev, da si grda, je pretirana. Grdega človeka pravzaprav ni. Vsakdo ima vsaj kosček tudi telesne lepote). Tudi priljubljena nisi. Ali ne morda prav zato, ker si očitaš, da si takšna? Prav zato, ker gledaš v sebi samo pomanjkljivosti, pozabljaš pa na vse tisto, kar imaš. Tako „črno“ gledanje se odraža tudi v značaju, v obnašanju in sčasoma celo v potezah obraza. Zato si moraš zapomniti: lepa **notranjost** rodi lepo **zunanost** tudi na manj skladno razvitem telesu.

Veš, kaj pravi sv. pismo? „Varljiva je ljubkost in minljiva je lepota; žena, ki se boji Gospoda, ta je hvale vredna“ (Preg 31, 20). O Marijini telesni lepoti evangeliji popolnoma molčijo. Prikazujejo pa njeno notranjo lepoto. Jezus je rekel: Bolje je, da prideš v življenje kruljav, kakor da bi imel obe nogi in se pogubil. In ne pravi: Bodite torej lepi, ampak, bodite popolni, kakor je popoln vaš Oče nebeški. Dobrota je torej nujna, lepota ne. A kdor je dober, je tudi resnično lep.

Glavni vir tvojih težav je pa v tem, da marsikaj pričakuješ od drugih, pa marsičesa še dala nisi. Misli bolj na to, kaj bi mogla drugim dati, kako se drugim približati, jim narediti kakšno uslugo in podobno, kot da bi to od njih le jemal. V tem je sreča. Če le moreš, se pridruži kakšni dobri organizaciji za mladino. Vedi se in delaj tako, kot da si lepa in priljubljena, in čim manj „črnih“ misli.

V D R U Ž I N I

FEBRUAR

Družinski koledar

2. Svečnica. Sredi šolskih počitnic je nezapovedani praznik lepa prilika, da z otroki prisostvujemo obredu blagoslovitve luči pred mašo. Trepetajoči plamenček med otrokovimi rokami mu lahko veliko pove.

Po mnogih družinah bodo ta dan spravili jaslice.

3. Nekdaj smo na dan sv. Blaža prejeli „Blažev žegen“, da bi bili na njegovo priprošnjo obvarovani „bolezni v grlu in vsakega drugega zla“.

18. Pustni dnevi so v koledarjih rdeče pobarvani, kot bi bili med največjimi prazniki. Svet okrog nas, zlasti mladina, išče v njih sproščenosti. Da bi znali ločiti in ceniti zdravo zabavo.

19. Pepelnica. Ali bo polnočni zvon dovolj glasan, da bo prodrl do vseh zabavišč, v vse domove, v vsa srca, da bo naznanjal sveti postni čas?

Pepelenje je lep simbol deleža vsakogar v družini: od stare mame in očeta do najmlajšega.

S februarjem se bo stekel zadnji mesec počitnic. Kako so se uresničili v njih naši družinski načrti, kaj se da še doseči?

Med našimi družinami žubori življenja vrelec

V Duhovnem življenju smo lani čitali o Ethel Kennedy-jevi, o njenih 10 otrocih, o njihovih navadah, načinu življenja in vzgoji.

Ta članek smo vsi radi brali.

Tudi med Slovenci v Argentini imamo družine s tako lepim številom otrok. Zaželela sem si govoriti z gospo, predvsem, da bi mi povedala, kako „meri“ dan ob desetih otrocih. Pravkar so sprejeli v družinski krog enajstega.

Na vratih svoje hiše me je sprejel oče. S krepkim stiskom roke in s širokim nasmehom na obrazu me je povabil v svoj dom.

Kar sem v sobi najprej opazila, je bil lep, snežnobel prt na mizi — prav tako, kakor je bila po naših slovenskih domovih v domovini navada. In neverjetna snaga in red — pri enajstih otrocih!

Takoj sva se pričela pogovarjati o njegovi družini — saj sem imela na srcu toliko vprašanj! Medtem pa so pričeli žuboreti v sobo otroci. Kmalu jih je bila polna! Rečem „žuboreti“, ker s to besedo pravzaprav najlažje povem, kaj sem občutila, ko sem jih videla prihajati skozi vrata. Zdeli so se mi kakor viden vrelec življenja te naše slovenske družine.

Zato si nisem mogla kaj — da nisem gospo pozdravila z besedami:

Ob tem žuborenju življenja, ali ste srečna?

Bog nama je dal več otrok, da zanje duhovno in telesno skrbiva in jih tako vrneva Bogu v naročje. Velike so skrbi in trpljenje, posebno tedaj, če se pridruži še kakšna bo-

lezen. Vendar Bog v svoji neskončni previdnosti nikdar ne da človeku trpljenja preko njegove moči. Opirava se na božjo pomoč in sva srečna v krogu svojih otrok. Vsak otrok pa naju še bolj osreči in naju še tesneje poveže.

V košarici poleg naju je ležala najmanjša. Naenkrat se je pričela premikati in vekati. „Lačna je in previti jo je treba...“ je skrbela gospa in že dvigala detece.

Gospa, pri obilnem delu z vašo družino še lahko najdete čas za vaš poklic, za vaše osebno zanimanje in razvedrilo?

Obilo dela je v tako številni družini, vendar rada in z veseljem delava za svoje otroke. Tudi še dobiva čas za razvedrilo, bodisi za razgovore, za knjigo ali igranje z otroci. To pa največkrat delamo ob nedeljah, ali ob sobotah zvečer. Vidim, da na vzgojo to zelo dobro vpliva in so otroci bolj navezani na starše.

Med tem sem gledala skozi okno na vrt, kjer so se lovili otroci in me je zamikalo vprašati gospo:

Katera starostna doba se vam zdi, da je pri otrocih vzgojno najtežja?

Vzgoja je težka. To vsak prizna. Po mojem mnenju pridejo dobe, pri katerih je vzgoja še prav posebno težka. Vzgoja je uspešnejša, če je enotna. Vzgoja je v tej dobi še prav posebno težka, ker otrok po svoje misli, po svoje sodi, vidi vse mogoče in se mnogokrat obrača v svojih problemih le na prijatelje. Ne upošteva pa mnenja in nasvetov svojih staršev. Ta doba je po mojem mnenju pri dekletih že okrog 14 do 16 let, pri fantu pa okrog 17, 18 let. Opaža se v tej dobi velika samostojnost in samozavest.

Med pogovarjanjem sem opazovala to 41-letno ženo in mater. Njen obraz je mehak, ko gleda svoje otroke, jih boža z očmi. Po poklicu učiteljica je svoje delo opustila in se vsa posvetila možu in otrokom.

Gospa, mnogi zakonci tožijo, da zaradi gospodarskih težav ne bi mogli preživeti številne družine! Kaj je vaše mnenje? (To vprašanje sem pravzaprav izrekla z veliko težavo).

Številna družina zahteva veliko žrtev, napa in močne volje. Zavisi predvsem od moža, očeta, ki prevzame to skrb. Veliko je staršev, ki skrbijo za vso udobnost, potem šele pride na vrsto otrok v družini. Ne upoštevajo, da je Bog ustanovil zakon za rodno otrok. To je prvi in glavni namen zakona. Koliko mater mi je potožilo, da preje niso hotele imeti otroke. Kasneje pa jim jih Bog ni dal. Zato so osamljene. Bog se ne da zasmehovati. Pri poročni maši nam Cerkev govori, kakšen naj bo mož, kakšna naj bo žena; naj ljubezen preveva njuno življenje. Vse se lahko stori iz nadnaravnega vidika. Zakonca naj rada in z veseljem sprejmeta toliko otrok, kolikor jih Bog dá. Otroci so biseri, ki nam jih Bog zaupa. Moje mnenje je: Čim več otrok, tem več je medsebojne ljubezni, tem več je medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Mala se je malo nakremžila in zamahnila z ročicami po zraku — že je bila gospa pri njej in jo opazovala. „... skoro 4 kg je imela ob rojstvu, vesela sem je bila...“ je pripovedovala z mehkobo.

Še sem jo vpraševala: Kakšne želje imate glede vas osebno in glede vaše družine?

Želiva jih prav vzgojiti. Pokazati jim hočeva pravo pot v življenju. Vsako življenje pa je posuto s težavami in trpljenjem. Vendar, ker se opiramo na Boga, smo srečni in zadovoljni tudi v težavah in trpljenju. Pri svoji družini čutim prav posebno božji blagoslov in božjo pomoč. Da bova otroke prav vzgojila v veri in ljubezni do bližnjega, bova storila vse, kar moreva. Z božjo pomočjo bova res lahko popolnoma srečna.

Nehote sem prisluškovala otrokom, ki so skakali po vrtu — čudovito, samo slovensko so govorili! Napeljala sem pogovor na temo, ki nas v tujini prav vse zanima:

Ali se Vam zdi, da bodo naši otroci ohranili slovensko zavest?

Naša mladina živi v drugem okolju, kakor smo živeli nekoč mi. Nanjo zelo vplivajo že v ljudski šoli prijatelji, kasneje pa še bolj. Večkrat jim ne znamo prav prikazati lepoto slovenskega jezika in narodne zavesti. Opažam, da pri mladini od 17 do 20 let manjka slovenske narodne zavesti. Zdi se jim, da naše narodne vrednote nimajo pomena, ne vrednosti, ker so tu rojeni. Pri mladini višjih let opažam veliko več zanimanja za knjige, revije, ali za slovensko pesem. Zdaj mladini nudijo več po šolah ali tudi domovih. Starši polagajo tudi več pozornosti na te stvari; vendar ne vsi, vsaj nekateri. Vsi se zavedamo one strašne misli, kaka nesreča bi bila, če bi popolnoma propadel slo-

venski narod. Delajmo z vso močjo za naš narodni obstoj. Če bomo ostali zavedni in verni Slovenci, bomo ostali tudi dobri katoličani in tudi dobri argentinski državljani.

Vse to pa bomo dosegli, če bomo vsi starejši trdno med seboj povezani, da nas mladina ne bo začudeno gledala in se nas sramovala.

—
Še in še bi vpraševala gospo, saj sem pri njej takoj naletela na pri-srčnost. Toplina in mir, ki vejeta iz nje, sta me prevzela. Vedno znova sem se ustavljala na njenih očeh — čudovito mile so.

„Veste, mož in jaz, oba izhajava iz številnih družin, pri nas je bilo dvanaest otrok, oba sva torej vajena polnih hiš...“ mi je pripovedovala.

Še nekaj: prevzela me je globoka vera te naše slovenske žene in matere, njen zdravi življenjski optimizem pa neizmerna požrtvovalnost in nesebičnost.

Pavlina Dobovšek

Dopisujemo si

TV

Več let sem se umikala prošnji otrok, da bi kupili TV aparat. Ko so bili še prav majhni, sem se bala, da bi bili z gledanjem prikrajšani za možev in moj osebni stik z njimi; da bi opustili igranje in branje. V oporo mi je bilo, ko sem videla, da tudi nekateri drugi starši mislijo o tem enako kot jaz.

Zdaj se mi zdi, da se otrokovim prigovarjanjem teže upiram. Tudi

sama si želim nekoliko počitka ob njem. Odveč mi je tudi pošiljanje otrok k sosedovim, čeprav se to malokrat zgodi.

Kaj mi svetujete?

Mati

Kupite aparat, vendar vedite, da s tem sprejemate odgovornost izbire

programov. Televizija je lahko prijeten in dober sodelavec pri vzgoji in zabavi, vendar zahteva od staršev več smisla za disciplino in red. Ni vprašanje: imeti TV v hiši ali ne, marveč znati jo primerno in s pridom uporabljati. Preberite, kar je o tem že pisalo DŽ in drugi listi in obilo sreče!

OSTALI SO V TEMINI

Imela je prijateljico še iz mladostnih let. Izselila se je. Ob ločitvi ji je obljubila, da bo ostala njuna vez še v tujini nerazdružna. — Nekajkrat sta si izmenjali pisma, dolga, pristrčna pisma. Iz njih je prijateljica razbrala vso boleost tujine. Kmalu pa je daljni svet odtujil prijateljico od domače grude. Nista si več dopisovali. Vez je bila pretrgana.

Obe sta ostali v temini.

— — —

Obe družini sta živeli v prijetni soseščini. Družilo jih je medsebojno botrovstvo njunih otrok. V stiski in nesreči sta druga drugi vedno priskočili na pomoč. Globoko je bilo njuno prijateljstvo in z gledalo je, da je neporušno, trajno. — Toda prišla je zavist in nezaupanje. Malovredni sejavci so posejali zlobo, netili so sovraštvo in večali njun razdor, dokler ni bila vez pretrgana.

Obe družini v soseščini sta ostali v temini...

— — —

Bili so bogati ljudje, imeli so hčerko edinko, prikupne zunanosti in zelo nadarjeno. Oče in mati sta delala najlepše in najdalekosežne načrte za hčerkino bodočnost. Šolala se bo, potovala bo po lepih deželah in se izpopolnjevala. Tudi družabno življenje v njej primernem okolju ji bo razmahnil pogled na življenje. Skratka: sončna in brezskrbna naj bo njena bodočnost.

Dokler ni deklica nekega dne staršem razodela, da se hoče poročiti in, da je njen bodoči mož pošten, ubožen mladenič. Toplo družinsko življenje se je namáh ohladilo. Oče in mati sta odločno zavrnila ubogega ženina. Družinska vez se je pretrgala. — Deklica je odšla od hiše s svojim ubogim, pa ljubljenim možem. Ona je bila srečna.

Starši pa so ostali v temini...

Tilda Eiletz

ZLATO VEČNEGA JUDA

Hugo Wast

Trdno verujem še naprej v bistveno enovitost snovi in upam, da bodo nekega dne učenjaki v svojih delavnicah imeli na razpolago sile, da bodo mogli spreminjati eno telo v drugo. Toda razglašam, da ni res, da bi se mi bilo posrečilo spremeniti svinec ali baker ali katero drugo kovino v zlato.

Prevaril sem svet, ki je veroval v čast moje besede, ker so mene prevarali ljudje, katerih besedam sem veroval; prevarala so me srca, ki so me ljubila in ki sem jih ljubil jaz in jih bom ljubil iz vsega srca.“

Berta je umolknila. Oči so se ji meglile od solz in glas se ji je lomil od ihtenja.

„Papa! Jaz sem bila tista, odpusti mi!“

„Beri naprej, ubogo dekle!“ je odgovoril učenjak, in si obrisal solzo, ki se je prikazala v kotu suhih oči.

Dekle je bralo natančni opis dela za razkroj, očiščenje, prečiščenje in

pretvorbo snovi, vse v alkimističnih izrazih. A to strokovno poročilo se je končavalo z jasno in močno besedo, kakor se je bilo začelo.

„Drugi kemiki, ki bodo prišli za mano, se bodo okoristili z mojim delom, bodo našli projekcijski prah, ki ga jaz nisem dobil in bodo izzorili svinec in baker. In zlato, ki ga bodo izdelovali, ne bo prevara, kakor je moje.

Moje ime bo padlo v zaničevanje pri učenjakihi. Toda ni me sram, da sem bil prva žrtev te ogromne prevare. Po moji zaslugi so se raztrgali okovi Kahala, ki je ovijal krščanski svet kakor kača že trideset vekov. In po moji zaslugi se bodo skesali ljudje, ki so pozabili Boga in častili zlato tele.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.“

Ko je Berta nehala brati, je pogledala očeta in zakričala:

„Papa, kaj ti je? Kaj ti je?“

Mogočna učenjakova glava je žarela kakor da se plete okrog nje

zlata glorijs, tako močan je bil soj njegovih oči, ki so ta trenutek začele gledati čisto bistvo vseh reči, začele gledati božji obraz.

Ta nadnaravna luč ni gorela več kakor trenutek. Oči so mu ugasnile za zmeraj in ljubljena glava se je sklonila na hčerkin prsi.

XII

„1950 bomo zavladali Buenos Airesu“

Ko je zlato začelo padati v ceni, je unča najčistejše kovine veljala v Londonu 142 šilingov. V Buenos Airesu je ta cena odgovarjala stiri pesosom in tridesetim centavom za gram.

Nekaj mesecev nato niso več objavljali cen za zlato po unčah, marveč po funtih in kilogramih in njegova cena je padla na stotino nekdanje.

Zlato je uporabljala samo industrija, toda izgubilo je vso moč, ki jo je imelo v okrasnih umetnostih, zakaj njegova okusna barva, ki jo malovredni bronec docela nadomešča, je dražila moderni okus, ki ima rajši odlični, begotni soj jekla ali svetli lesk srebra.

Zlato so prej iskali za okrasje, ker je bilo drago, in ne, ker bi bilo lepo. Ko se je pocenilo, je izgubilo vso okrasno koristnost, ki so jo druge kovine ohranile.

Tako je preteklo več mesecev. Vse do tistega jutra, ko je neki newyorški list objavil iz Buenos Airesa brzojavko, ki je sporočala in potrjevala govorico, kakor je že nekaj

časa krožila: Adalid je priznal, da umetnega zlata ni.

Novico so sprejeli z nezaupljivostjo, toda bilo je nekaj ljudi, ki so ji verjeli.

Ta reč je lahko bila le zvita poteza zorilcev zlata, kakor so imenovali alkimiste. Prav tako bi pa tudi lahko bila resnica. Ta dan je bilo čutiti v cenah zlata lahke pretrese, kakor da malik ni mrtev, marveč da spi.

Judovsko bančništvo se ni vdalo v svoj poraz, marveč je pošljalo brzojavke svojim zastopnikom v Buenos Airesu ter zahtevalo od njih natančnih podatkov.

Človek, ki bi zvedel natančno rešnico uro pred svojimi tekmeči, bi zaslužil desetkrat več kakor Rothschild, ko je izkoristil angleško zmaggo pri Waterlooju, ker je zvedel novico o njej prej kakor vsi drugi.

Naslednji dan je cena zlatu poskočila od 22 šilingov na 40 šilingov za funt.

Bil je to zmeden dan na borzi.

Kdo bi mogel napovedovati nepregledne zapletljajje, do katerih bo prišlo, če bo maščevalno in gospodovalno zlato spet osvojilo svoje carstvo? In ker je strast za stave angleška narodna slabost, so sredi tedna zrasle stave za več milijonov funtov, kakor pa jih je svetovna vojna potrebovala za kroglo.

Nekateri so stavili, da bo zlato spet postalo malik sveta. Drugi so stavili, da so ta poročila le nova spretna poteza in da je zlato mrtvo

za zmeraj. Poleg tega so stavili še tretji, ki so zvedeli obe prejšnji stvari: poročila so zanesljiva, a zlato ne bo nikdar več doseglo svoje prejšnje veljave.

Toda nihče ni stave dobil, ne v Londonu, ne v New Yorku, ne v Amsterdamu, ne v Tokiu.

V Buenos Airesu je nekdo na skrivaj stavil proti Marti Blumnovi. Bil je Adalid.

„Če bo zlato spet doseglo pol prejšnje veljave, ti bom podaril sponko iz briljantov za tvojo škotsko bluzo. Če pa ne, mi boš dala rožo iz Tamarinih vrtov.“

Dekle ga je šlo spraševati za Kohen, ki je bil nemiren.

Adalid ji je odgovoril samo:

„Zakaj iz Tamarinih vrtov?“

„Ker ni v Buenos Airesu takih rož, kakor jih ima ona.“

„Pa jaz ne poznam Tamare.“

„Saj jo boš kmalu spoznala.“

Marta je Koheni sporočila Adalidov odgovor.

„Če izgubim stavo, ali me boš spoznal s svojo sestro, da mi bo dala rožo?“

„Spoznal te bom s sestro, toda Adalid ne bo dobil stave. Danes je v Londonu zlato poskočilo za sto šilingov pri funtu.“

Tisto noč je umrl Julius Ram. Naslednji dan so vsi dnevniki na svetu priobčili njegov oklic, ki je človeštvo bolj razburil kakor pa novica o svetovni vojni.

Ob osmih zjutraj je pozvonil telefon pri Marti Blumenovi. Čakala je tega klica.

„Zdaj še najbrž nisi brala dnevnikov...“

„Res... Kaj novega?“

„Ena žalostna in ena vesela vest.“

„Povej mi najprej veselo!“

„Julius Ram je priobčil razglas, v katerem pravi, da tistega umetnega zlata ni. Prevarali so ga in on je prevaral svet.“

„Ali ne pove, kdo ga je prevaral?“

„Na srečo ne.“

„To bo pognalo cene zlatu navzgor.“

„Da, do oblakov!“

„In jaz bom dobila sponko! Dobro! To je vesela novica... In žalostna?“

„Julius Ram je umrl.“

Trenutek nista izgovorila besede; oba je zadela ta nepričakovana smrt, ki je govorila o žalostni igri ubogega učenjaškega srca, ki ni moglo preživeti svoje sramote.

„Ali misliš nanjo, Mauricio?“

„Da... Sama je in vsa potrta.“

„Ali je že dolgo nisi videl?“

„Videl sem jo včeraj.“

„Je bila žalostna?“

„Da, zelo žalostna. Mislim, da je jokala.“

„Ali je slutila očetovo smrt?“

„Morda. Srce ima zmeraj take presenetljive slutnje.“

„Žensko srce že, moško ne. Koliko staviva, da ne ugameš, kaj bom delala danes jaz?“

„Plesala, pila, se sprehajala, se spominjala mene, ki sem sredi tolikega zlata do smrti žalosten.“

„Spominjala se bom tebe, a ne

bom ne pila, ne plesala, ne se sprehajala. K spovedi pojdem!“

„Ti Judinja?“

„Nisem bila Judinja. Ljubila sem tebe in šla za teboj... To je vse. Pozneje ti bom povedala zgodbo o golobici, ki se je vrnila v barko. Fernando Adalid je najčudovitejši misijonar, kar jih poznam.“

Kohen je počasi odgovarjal:

„Ali veš, da te to oddaljuje od mene?“

„Vem. Toda vsekakor... Saj me ti ne maraš, mir bom pa le našla...“

Nastal je dolg premolk, potem je on znova vzkliknil:

„Kako čuden in zagoneten je svet duš! Pripoveduješ mi nekaj, kar te za zmeraj trga od mene, pa te le čutim bližje kakor kdaj koli. Skoraj se mi zdi, da slišim, kako ti bije srce.“

„Tako je. Pritisnila sem slušalko na prsi... Danes bom dosti mislila nate in molila zate...“

Mauricio Kohen se je skrivaj nasmehnul. Lahko bi bil odgovoril, da tudi nekdo drugi moli zanj in k istemu Bogu. A nista več govorila.

Ni si mogel razložiti, kaj se godi z njim. Bil je posloven človek. Poslom so veljale vse njegove misli srca. Poročila tega dne so mu dajala vzrok, da se je lahko imel za najsrečnejšega človeka na svetu.

Občudoval je svoj mojstrski boj-ni načrt, ki je prinesel Meyerbeerom zlato, katero so izgubili Rheingoldi. To je bila največja in najdražja kup-

čija, odkar človeški rod prodaja in kupuje.

Njegovo lastno bogastvo je namah doseglo neverjetne številke. Zdaj bi lahko strl nasprotnike, se maščeval za napade, se vrnil v sinagogo, postal roš in nadaljeval s preganjanjem krščanstva kakor Savel, samo z modernimi sredstvi.

Torej bi to jutro moral čutiti zmagoslavje in srečo v sebi. Pa je le bil žalosten in potrč.

Čutil je, da mu je srce prazno in da je volja brez cilja.

Čisto nekaj drugega pa je čutil Elias Silberstein, roš Velikega Kahala v New Yorku.

Vedel je že, da so Blumeni, Guttgoldi, Haléyiji oddali svoje zlato Rheingoldom, ki jih je zastopal Blumen sam. Zdaj, po Ramovem razglasu in po njegovi smrti, so si Rheingoldi lahko čestitali, da so imeli nezanesljivega zaveznika.

Roš ni vedel, da se tudi Rheingoldi niso pokorili Kahalovim zapovedim in da so po vseh državah prodajali neznanim kupcem ogromne množine zlata. Ti kupci so delali za Meyerbeere.

Pa tudi če bi bil to vedel, bi njegov duh ne bil manj radosten in zmagoslaven, zakaj konec koncev je zlato le ostalo v judovskih rokah. Njegovega poslanstva v Buenos Airesu je bilo konec. Odpotoval je z letalom v New York. Pred odhodom je sklical v Blumenovo banko šest mogočnikov, da bi jim dal zadnja naročila.

Kakšne slabe čase so siromaki preživljali zdaj! Od Ramovega razglasa dalje so ob vsakem poročilu o cenah zlata pograbili svinčnik in seštevali svoje izgube.

Sami so se zdeli sebi ubožnejši in bolj vredni sočutja kakor berači, ki so prosili pred cerkvenimi vrati.

Elias Silberstein ni hotel opaziti potrčnosti svojih šestih možakov. Ker se je moral še naprej delati, kakor da ne ve za nekatere reči, jim je čestital zaradi izborne kupčije, ki jo bodo zdaj naredili zaradi tega, ker so poslušali njega.

Vseh šest se jih je pri teh besedah prijazno priklonilo, pokrili so klobuke ter sedli okrog mize, da bi poslušali, kar jim mora še povedati. Tisti med njimi, ki je izgubil najmanj, je prišel do zdaj že na deset milijonov.

„Smrt Julia Rama, bratje moji, je najsrečnejši dogodek, ki se je primeril v zadnjih dvajsetih letih. Ta človek je zakrivil, da smo izgubili vse, kar smo zaslužili v vojni. Vse vlade so bile naši dolžniki za ogromne vsote in padec zlata jih je rešil. Zdaj ne dolguje nobena država na svetu Judom niti beliča...“

Roš je vstal in šest mogočnikov za njim. Dvignil je desnico in vzkliknil:

„Prekleta bodi duša sleparja, ki je sramotil zlato s tem, da je trdil, da ga more izdelovati!“

„Prekleta bodi!“ jih je odgovorilo vseh šest z enakim glasom.

„Prekleta bodi njegova duša v času in izven časa! Preklete naj bo-

do njegove kosti v grobu in zunaj groba. Prekleta njegovo meso in meso njegovega mesa. In prekleta bodi njegovo potomstvo med živimi in mrtvimi, v mestu in na deželi. Preklet bodi kruh v njegovi torbi in vino v njegovi čutari in olje v njegovi svetilki. Prekleti bodi sad njegovega telesa in njegovi voli in krave in Bog naj udari njegovo hčer in jo ojalovi in jo zdrobi v prah in jo uniči zaradi podlega izuma, ki se je obrnil proti Izraelu!“

„Preklet bodi!“ jih je zagrmelo vseh šest.

„Preklet bodi tisti ki je izum izkoristil in je še živ, in preklet bodi tisočkrat po smrti. Nebo naj mu bo prazno in zemlja zapuščena in namesto dežja naj pada na njegova polja pepel. Naj ga Bog udari s stisko in slepoto in z garjami in z lišaji tako, da ne bo našel zdravila...“

„Bog naj ga udari z garjami!“ jih je ponovilo vseh šest in zakrilo obraze z rokami, kakor da bi bila šiba padla nanje.

„Naj ima ženo in naj žena hodi z drugim. Naj ima sinove in hčere in hčere njegovih bratov naj gredo po eni poti in vsi naj pobegnejo v tujino!“

Blumen je mislil, da je kletev s tem padla na Marto. Toda odkar je bil sam roš, ni več dosti zaupal besedam rošev. Zato je ponovil z drugimi:

„V tujino!“

Bo še

NOVE KNJIGE

SRCE V SREDINI

Življenje, delo in osebnost Janeza Evangelista Kreka. Buenos Aires 1968.

Knjigam: dr. Franca Jakliča „Friderik Baraga“ in „Knohlehara“, dr. Franca Kovačiča „Anton Martin Slomšek“, dr. Jožeta Jagodica „Anton Bonaventura Jeglič“ in dr. Jakob Kolariča „Škof Rožman“ se je pridružila nova knjiga o Janezu Evangelistu Kreku. Knjigo, ki ima 460 strani, je napisal znani poznavalec dr. Janeza Evangelista dr. Vinko Brumen.

Knjiga, katero je avtor posvetil svojim staršem in učiteljem, ima poleg uvoda tri poglavja: Življenjska pot (rojstvo in rod — šolanje — pri javnem delu); opravljanje poslanstva (poslanstvo — socialni delavec — zadružnik — politik — ljudski vzgojitelj — pisatelj — duhovnik — Krek in „prosti čas“); človeški lik

(Krekova osebnost — Krekov naravni značaj — Krekova нравna osebnost — skrivnost Krekovih uspehov — Krekov odhod).

Po sklepni besedah je grafološka analiza pisma J. Ev. Kreka, oznaka nekaterih v knjigi omenjenih osebnosti, viri in opombe in imensko kazalo.

Iz knjige, ki je izredno skrbno napisana, spoznamo, da je bil Janez Ev. Krek „velik v mnogih pogledih, tako velik, da mu še do vrha ne vidimo. Bil je velik socialni delavec, velik zadružnik, velik ljudski vzgojitelj, velik politik in še kaj. A bil je še mnogo več, bil je velik človek in kot velik človek je bil velik na vseh področjih, kjer je delal.“

Dr. Brumnu smo za delo zelo hvaležni. Iz knjige bodo starejši, mlajši in najmlajši ter zanamci spoznali moža, ki „se je učlovečil v svojem ljudstvu.“

Knjigo, katero je opremil arh. Jure Vombergar, izdala, založila, tiskala in vezala „Editorial Baraga S. R. L.“ vsem tople priporočamo.

KRALJESTVO BOŽJE

V Trstu je izšel 24. letnik „Kraljestva božjega“, ki je pravi ekumenski zbornik.

Zbornik je pravna zakladnica zanimivih tem. Poleg ekumenskega pravilnika za izvajanje smernic 2. vatikanskega koncila o ekumenizmu najdemo v njem članke naših strokovnjakov o ekumenizmu kot Vodo-

pivca, Janežiča, Kahneta, Jevnikarja, Vodeba, Merlaka, Brajša, Kosmača in Perka.

Knjigo je izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Uredila dr. Stan-ko Janežič in dr. Janez Vodopivec. Opremil Avrelij Lukešič. Natisnila: Tiskarna A. Keber v Trstu. Zbornik je na razpolago v naši Dušnopastirski pisarni.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI

V novembru 1968 je izšla nova knjiga, ki govori o Baragu. Ima 255 strani. Izdala jo je Južnoameriška Baragova zveza. Opremil jo je arh. Jure Vombergar. Tiskala pa tiskarna „Vilko“ v Buenos Airesu.

Namen lepe knjižice je po besedah avtorja dr. Filipa Žaklja trojen: Najprej hoče pomagati pospešiti Baragovo zadevo. Drugi namen je bil dati tisti, ki ji Baraga pravi, da je posebna patrona našega ljudstva, majhen drobček zadoščenja za vse krivice in žalitve nasproti njej, ki jih je izgovoril slovenski jezik, ali pa zapisala slovenska roka, zlasti v sedanji dobi. Tretji namen pa je bil, naj bi marijanski nauk in zgled tako velikega dušnega pastirja, misijonarja in škofa v dobi, ko se slišijo tožbe, da je tudi med Slovenci prav Marijino češčenje začelo ponekod izginjati, oziroma se manjšati, pomagal med Slovenci ohraniti, pomnožiti ter poglobiti pravo pobožnost do Marije, ki je in bo vedno vodila k Jezusu.

Knjigo vsem toplo priporočamo!

MOHORJEVE KNJIGE

Knjižni dar celovške Mohorjeve družbe za leto 1969 obsega 4 knjige:

1. Koledar za navadno leto 1969.

2. Večernice: Lojze Kozar, Pajkova mreža. — Je to povest slovenskega kmečkega dekleta, ki gre služiti v tujino, zaide tam v hudo stisko, iz katere jo reši izseljenski duhovnik. Povest je zajeta iz življenja in se v tej ali oni obliki vedno spet ponavlja.

3. Mirko Kunčič: Dogodivščine v pragozdu. — Mladinska povest, ki je povzeta po resničnih doživljajih dveh mladih fantov v pragozdu. Čeprav je v prvi vrsti namenjena mladini, bodo tudi starejši z zanimanjem in koristjo segli po tej napeti pustolovski zgodbi, ki jo krasi več originalnih slik.

4. Quo vadis, II del. — Nadalje. Prvi del je izšel že lani pri Mohorjevi.

SVETOVNE NOVICE

Splošna seja argentinskih škofov

Od 26. novembra do 5. decembra so skoraj vsi argentinski škofje bili zbrani na splošni seji v San Miguelu (Bs. As.). Program zborovanja je obsegal študij semenišč in posodobljenje dušnega pastirstva.

Ena protestantska skupnost

V ZDA so razgovori med desetiimi protestantskimi cerkvami. Želijo najti osnovo, na kateri bi ustanovili enotno protestantsko Cerkev. Ta bi štela 25 milijonov članov.

Beli očetje

Konec lanskega leta je red belih očetov slavil 100-letnico ustanovitve. Bele očete je ustanovil kardinal Lavigerie leta 1868. Danes jih je 3.500 in delujejo v 60 afriških škofijah.

Seychelles otoki

Na otokih Seychelles sredi Indijskega oceana, ki jih je kar 92, živi 47.500 ljudi, od katerih je 44.000 katoličanov. Cerkevno so združeni v škofiji Port Victoria, katero že trideset let vodi škof-kapucin msgr. Maradan. Po rodu je švicar; na otok je prišel kot misijonar pred 42 leti, star 27 let.

30-letnica

27. novembra je Federacija katoliških delavskih krožkov slavila 30-letnico ustanovitve svojega Sanatorija San José v Buenos Airesu.

Vrnitev

3. decembra se je vrnil iz Rima s štirinajstdnevnih letnih počitnic msgr. H. Mozzoni, papeški nuncij v Buenos Airesu.

Optimizem Cerkve v Indiji

V indijski zvezni državi dela 4214 tujih misijonarjev, ki pripadajo 114 redovnim kongregacijam. Od 439 milijonov Indijcev je kakih enajst milijonov katoličanov. V petih letih od 1962 do 1967 je v Indiji prestopilo h katoliški veri 8305 oseb.

Poskusno semenišče

V ZDA so začeli s preosnovo semenišč. 75 jezuitskih bogoslovcev je npr. v pokrajini New England zapustilo veliko stavbo semenišča in se naselilo v šestih skromnih hišah skupaj s profesorji. Tvorili bodo šest samostojnih skupnosti. Za vzdrževanje bodo poskrbeli profesorji s svojimi plačami. Nekatera predavanja bodo imeli skupno z bogoslovci drugih krščanskih veroizpovedi.

Skupno sveto pismo

Italijanska družba za študij in širjenje sv. pisma je pripravila nov prevod sv. pisma. To je skupno delo katoliških, protestantskih, pravoslavnih in judovskih strokovnjakov. Delo je trajalo devet let, sodelovalo pa je pri prevodu 36 strokovnjakov.

Redovnica — ravnateljica gimnazije

Vlada v vzhodnoafriški državi Tanzaniji je imenovala sestro Jacques Marie za ravnateljico srednje šole za dekleta v Bwiru. Redovnico je dala na razpolago vladi tamkajšnja škofovska konferenca, ki želi sodelovati z oblastmi pri reševanju težkega šolskega problema, kateri muči deželo.

Angleški benediktinci v Andih

Skupina angleških benediktincev bo ustanovila samostan v čilskih Andih v dolini Apurimac za vzgojo domačinov. Pomagalo jim bo okoli 100 laikov zdravnikov, inženirjev in bolničark. Med 50.000 prebivalci bodo skušali vzgojiti domače izobražence, poljedelce in tehnike. Tako upajo zadržati množične bege v mesta, kjer so izpostavljeni revščini in nezaposlenosti.

Zahvalni dan

28. novembra je kardinal Caggiano v buenosaireški stolnici vodil zahvalno slovesnost, pri kateri je govoril in molil Te Deum v kasteljaščini. Molitev se je udeležil predsednik republike teniente general Onganía.

50-letnica v Lublinu

Katoliška univerza v Lublinu na Poljskem je sredi oktobra lanskega leta obhajala 50-letnico obstoja. Tu je študiralo 21.000 študentov in študentk. Od teh jih je 435 doktoriralo, 7553 pa naredilo licenciat. Od bivših študentov je 33 škofov, med njimi tudi oba sedanja kardinala, Višinski in Wojtila.

Po 600 letih

Msgr. Martensen, škof v Kopenhagnu, je po skoraj 600 letih prvi škof, ki je spet obiskal svoje vernike (okoli 50) na Groenlandiji. Med temi delajo trije duhovniki, med njimi p. Finn Lyngé, edini eskimski duhovnik na svetu.

SLOVENCİ PO SVETU

Avstralija — Blagoslovitev cerkve

20. oktobra je škof dr. Janez Jenko blagoslovil v Melbournu novo slovensko cerkev sv. Cirila in Metoda. Po njegovih besedah je bilo to višek vseh slovesnosti ob njegovem obisku. Zbralo se je okoli 1.500 Slovencev iz vseh krajev. Isti dan je bila birma 103 otrok. Odslej bo nova cerkev zbirališče ob nedeljski maši in ob vsakoletnem romanju k Mariji Pomagaj v tej cerkvi.

Venezuela — Romanje

27. oktobra lanskega leta so Slovenci v Venezueli romali v Marijino svetišče v La Victoria. Imeli so romarsko sv. mašo in pete litanije. — 15. decembra je bila za Slovence v Caracasu sv. maša in nato obdarovanje sv. Miklavža.

Kanada — Misijonska nedelja

Misijonski krožek fare Marije Pomagaj v Torontu je priredil na misijonsko nedeljo govor in tombolo.

Kanada — Montreal

Sem sta prišli slovenski Marijini sestri čudodelne svetinje Teodozija Judnič in Sholastika Jerebič. S. Teodozija je bila doslej prednica v New Torontu, s. Jerebič je pa pred dvema letoma odšla iz Montreala, najprej v Gorico, nato pa na Dobrovo pri Ljubljani, kjer se je pripravljala za redovniški poklic. Sedaj se je kot redovnica vrnila v Montreal za delo med Slovenci skupaj s s. Judnič.

Trst — Dijaška razstava

V začetku decembra je bil v Trstu državni kongres Zveze srednješolskih profesorjev. Vsebina kongresa je bila: „Svoboda in avtoriteta v šoli“. V okviru kongresa je bila razstava dokumentov o tržaških srednjih šolah do leta 1918.

Trst — 21. tabor pri Sv. Ivanu

V novem Marijinem domu pri Sv. Ivanu je bil 21. tabor, praznik slo-

venske besede in pesmi. Med nastopi štirih pevskih zborov so brali svoja dela slovenski pesniki in pisatelji, od mlajših do starejših. V drugem delu je govoril g. deželni poslanec dr. Drago štoka. Za zaključek je Slovenski oder predstavil Pregljeve „Božje mejnike“, katere je dramatisiral Jože Peterlin.

Trst — škedenj

Škedenjska mladina se je v decembru zbrala trikrat. Na miklavževanju so bili obdarovani vsi ljudskošolski otroci. Za mladino je bila 8. decembra proslava v spomin 50-letnice smrti Ivana Cankarja. Na skupnem izletu na sneg pa so se zbrali fantje in dekleta 15. decembra.

Gorica — Sv. Miklavž

Prihod in obdarovanje sv. Miklavža v Gorici je bilo na naslednjih mestih: v Katoliškem domu v Gorici, v štandrežu, v ulicah Croce in Randaccio ter v št. Mavru.

Idrija — Bog še živi

22. novembra so se v Klubu mladih v Idriji zbrali dijaki zadnjih letnikov gimnazije in njih profesorji, tem so se pridružili nekateri izobraženci in duhovniki. Štirje slovenski misleci so izmenjavali mnenja o vprašanju: Ali je Bog umrl? Na eni strani mize sta sedela dr. Janez Janžekovič, profesor filozofije na teo-

loški fakulteti v Ljubljani ter msgr. Vekoslav Grmič, pomožni škof mariborski. Na drugi strani pa sta sedela prof. Zdenko Roter, ki uči na višji šoli za politične vede v Ljubljani in Marko Kerševan; oba sta znana ideologa novega rodu slovenskih marksistov. Srečanje je bilo znamenje odprtosti na obeh straneh, vsaj toliko, da je dana možnost skupnega teoretičnega razgovora.

Gorica — Jubilej Marijine družbe

Slovenska Marijina družba v Gorici je bila ustanovljena 25. marca 1908. Spominske slovesnosti so bile 8. in 15. decembra.

Trst — Misijon v Borštu

15. decembra so v Borštu zaključili farni sv. misijon, katerega je vodil g. M. Žerjav. Lep uspeh so doživeli skupnostni stanovski razgovori z g. misijonarjem, najprej fantje in dekleta, nato starši.

Slovenski delavci v Berlinu

Od 3.000 jugoslovanskih delavcev je približno 800 Slovencev, po večini žene in dekleta. 27. oktobra je bila zanje prvič sv. maša v slovenskem jeziku. Od sedaj bo sv. maša enkrat na mesec in nato družabni sestanek. Prvi obisk naših rojakov v Berlinu je opravil izseljenski duhovnik dr. Franček Prijatelj na povabilo berlinske škofije.

novice iz slovenije

Dekan stolnega kapitlja. Za dekana ljubljanskega stolnega kapitlja je bil imenovan dr. Anton Čepon, stolni kanonik, za častnega kanonika stolnega kapitlja v Ljubljani pa je bil imenovan Melhior Golob, župnik pri sv. Petru v Ljubljani in rektor malega semenišča v Ljubljani.

Teološka fakulteta. Za dekana bogoslovne fakultete v Ljubljani za leto 1968/69 je bil izvoljen prelat dr. Vilko Fajdiga, redni profesor; za prodekana pa dr. Stanko Cajnkar, izredni profesor.

Še en novomašnik. Posvečen je bil za duhovnika v Rimu dne 10. oktobra 1968 Franc Turk, gojenec zavoda Germanicum.

Franc Golob — umrl. Dne 27. oktobra 1968 je umrl v Mavčičah pri Kranju tamkajšnji župnijski upravitelj Franc Golob, star 58 let. Na praznik Kristusa Kralja, ki je bil ta dan, je še vsa opravila v redu opravil, popoldne pa ga je zadela srčna kap in je izdihnil. Rajni se je rodil na Polici 16. junija 1910, v župniji Naklo pri Kranju. V družini je

bilo 16 otrok, med njimi dva duhovnika. Gimnazijske študije je končal kot gojenec zavoda sv. Stanislava v št. Vidu v letih 1922—1930. Bogoslovje je študiral v Ljubljani in bil 7. julija 1935 posvečen za duhovnika. Tri leta kaplanoval v Hinjah, leta 1939 je prišel za kaplana v šmarje pri Ljubljani. Leta 1945 je prevzel upravo šmarske župnije in jo vodil do leta 1954. Tega leta je prišel že malo bolan na lažjo župnijo Mavčiče. Rajni je bil skromen, tih, bolehen duhovnik, vendar pa v svoji službi prizadevno vesten. Njegove farrane je tako nenadna smrt zelo pretresla in so se res lepo od njega poslovili ob pogrebnih slovesnostih.

Vlomi v cerkve. V noči od 29. na 30. oktobra 1968 je bilo vlomljeno v župnijsko cerkev sv. Petra v Ljubljani. Vlomilci so prišli v cerkev skozi gornje okno nad spovednico, kjer so odstranili kovinsko mrežo in razbili slikano okno. S silo so odprli tabernakelj, močno poškodovali obojna vrata. Hostijo v moštrancah so prelomili, hostije iz ciborija raztresli po oltarju in stopnicah. Vlomili so tudi vse pušice. Materialna škoda

znaša 5.000 Ndin. Spravna pobožnost je bila opravljena v nedeljo, 3. novembra ob veliki udeležbi vernikov. V oktobru pa je bilo vljumljeno tudi v podružnico Sebenje, župnija Gorje pri Bledu.

Sprememba dekanijskih meja. Župnija št. Gotard je bila z odlokom z dne 16. novembra 1968 izločena iz dekanije Moravče in priključena dekaniji Zagorje ob Savi.

Za začasnega upravitelja župnije Mayčiče je bil imenovan Franc Prešetrnik, župnik v pokoju na Bregu pri Kranju.

Podrtija na blejskem otoku. — J. M. iz Z. P. — Letos sem po 50 letih spet obiskal cerkev na Blejskem otoku in bil zelo razočaran nad spremembo od tedaj. Ves cerkveni tlak je razkopan in sredi cerkve v plitvem grobu vidiš človeško okostje. Glavni oltar je podložen s štirimi travverzami, da se ne zruši v jamo, zemlja pod oltarjem pa vsa razkopana, da se vidi samo kamenje. Zvon želja se še oglasi, če ga obiskovalec močno za vrh potegne. Oltar s kipom Matere božje je ves zapršen in zapuščen. Ni bilo videti sledi kakega popraviljanja ali dela v cerkvi. Kdo je zdaj lastnik cerkve in zakaj je ne popravijo?

Grajska kapela se mi je zdela prazna in zapuščena in po tleh so bili raztreseni kovanci. Mar bi napravili nabiralnik z napisom Prostovoljni darovi za obnovo kapele!

Pod gradom je parkirni prostor, na katerem je tisti dan stalo precej avtomobilov, morda več z avstrijsko

kot z našo registracijo. Kako je s kapelico?

Cerkev na Blejskem otoku in grajska kapela sta zdaj lastnina družbenega premoženja v upravi občine Radovljica. Žup. urad Bled se nenehno trudi, da bi se tako sloveča cerkva vrnila prvotnemu lastniku in da bi se po nujnih popravilih smelo v njej spet opravljati božjo službo.

Cerkev na Otoku je res v skrajno žalostnem stanju, ker po večletnem arheološkem izkopavanju ni nihče namestil nazaj tlaka. Blejskemu župniku je res prišla na uho govorica, da so načrti za celotno obnovo že pripravljeni, toda zmanjkalo je — denarja.

Cerkveno predstojništvo ne nosi za tako stanje nobene krivde.

Apostolska administracija za Slovensko Primorje. Administracijo sestavljajo trije deli: slovenski del goriške nadškofije v Jugoslaviji, slovenski del tržaško-koprške škofije v Jugoslaviji in slovenski del reške škofije. Ozemlje administrature meri 4300 kv.km, prebivalcev pa ima 225.000. Na ozemlju Apostolske administrature za Slovensko Primorje je 17 dekani in 204 duhovnije (185 župnij, 19 vikariatov); goriški del ima 140 duhovnij, tržaški del ima 51 duhovnij, reški del pa 13 duhovnij. Vseh duhovnikov na ozemlju administrature je 178 (158 škofijskih in 20 redovnikov). Redovnic pa je 128. Administraturo vodi škof dr. Janez Jenko, njegov generalni vikar pa je msgr. Leopold Jurca, župnik-dekan, prošt v Koprju.

MED NAMI V ARGENTINI

V mesecu decembru je bilo spet precej novic. Glavni dogodki, ki so povezani z verskim udejstvovanjem so bili tile:

Božični prazniki so potekali v najlepšem razpoloženju. Osrednja polnočnica je bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Med sv. mašo je g. msgr. Anton Orehar vsem rojakom želel blagoslovljene praznike. Pel je pevski zbor „Gallus“ pod vodstvom g. dr. Julija Savelli.

Okrog 600 rojakov je med polnočno mašo pristopilo k sv. obhajilu.

Duhovne vaje. V adventu so imeli naši možje in žene duhovne vaje. Žene so jih imele tretjo soboto in tretjo adventno nedeljo, možje pa naslednjo soboto in nedeljo. Kot vrsto let tako so bile tudi to pot v zavodu sv. Vincencija v Villa Devoto. Prišli sta 102 ženi, mož pa je bilo 123. Skupno torej 225.

Obojne duhovne vaje je uspešno vodil g. Franc Sodja CM.

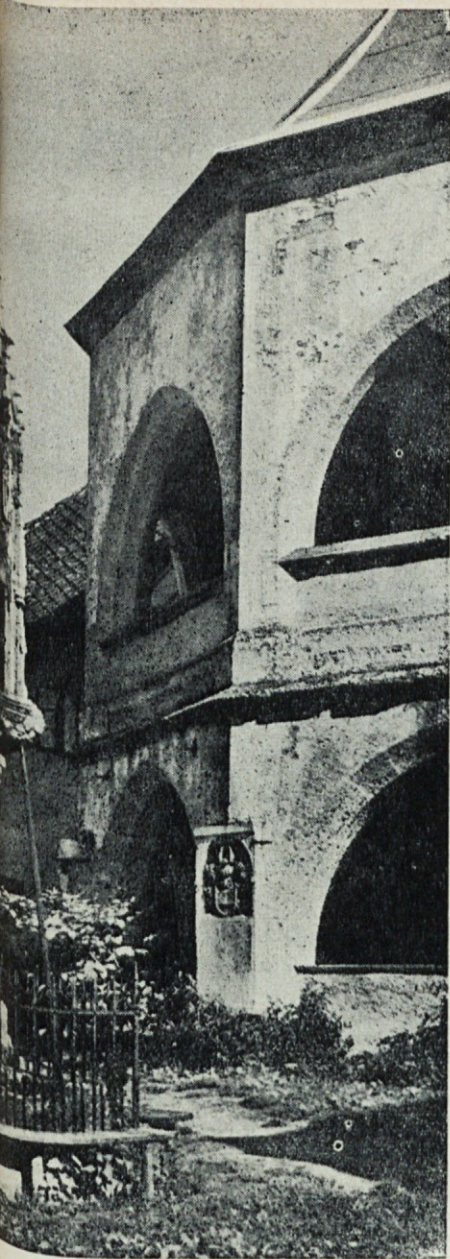
Proslava Brezmadežne: 8. decembra je mladina organizirana v SDO in SFZ proslavila Brezmadežno. Najprej je bila sv. maša, nato pa proslava.

Počitnice so se pričele. Po božiču se je v Argentini pričel počitniški čas. Prvi so odšli šolski otroci in sicer v cordobske hribe v počitniški dom g. dr. Hanželiča. Za otroci bodo odšli ostali: eni v Córdoba, drugi v Bariloche, tretji v Miramar, četrti pa drugam. Bog daj vsem veliko dobrega na duši in telesu!

Važno!

Čenjenim naročnikom „Duhovnega življenja“ v Argentini sporočamo, da bo točna vsota letošnje naročnine sporočena, čim bo dokončno urejeno razmerje med plačami in tiskarniškimi stroški v skladu z obnovljenim tozadevnim državnim zakonom. Začasno velja lanska naročnina, doplačilo bo objavljeno kasneje.

Za razumevanje: Bog plačaj!

Gospa Sveta na Koroškem

„Duhovno življenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, R. Falcón 4158, Bs. As.

Reg. de la Prop. Intel. N° 843.966.

Tiska Vilko SRL., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI:

Argentina: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Bs. As.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019, Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slov. pisarna, Baragov dom, 6304, St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

Kanada: Ivan Marn, 131 Treeview Drive, Toronto 14, Ont., Canada.

Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Italia.

Avstrija: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah — pesov; v ZDA in v Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingov; v Italiji 2.800 lir; drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA na naslov: Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

Naslovna stran: sveta brata v Rimu —
papež Nikolaj potrdi slovansko bogoslužje
Zadnja stran: cerkev sv. Klemenca v Rimu,
kjer je bil slovesno pokopan sv. Cyril

sv. Cyril in Metod